

G CONSELLERIA
O AGRICULTURA, PESCA
I I MEDI NATURAL
B DIRECCIÓ GENERAL
/ MEDI NATURAL
I GESTIÓ FORESTAL

SERVEI DE QUALITAT
I EDUCACIÓ AMBIENTAL
MEMÒRIA 2023

Palma, gener de 2024

ÍNDEX

EQUIPAMENTS.....	2
1. Aula de la Mar	2
2. CREAIB.....	9
3. Can Salas – Sa Petrolera	12
4. Centre d'Interpretació des Amunts	15
EDUCACIÓ AMBIENTAL FORMAL	18
5. Programa de Centres Ecoambientals.....	18
6. Oferta d'activitats d'educació ambiental.....	20
7. Formació	26
CAMPANYES I PARTICIPACIÓ CIUTADANA.....	28
8. Fires	28
9. Setmana Europea de Prevenció de Residus.....	29
10. <i>Let's Clean Up Europe</i>	32
11. Prevenir és actuar, ni 1 foc al bosc!	34
12. Dia Internacional dels Boscos	35
13. Dia Mundial del Medi Ambient.....	36
INFORMACIÓ AMBIENTAL	37
14. Punt d'Informació Ambiental (PIA)	37
15. Informes sobre l'estat del medi ambient de les Illes Balears.....	37
16. Pàgines web i xarxes socials.....	37
PREMIS I SUBVENCIONS	39
17. Subvencions per a entitats sense ànim de lucre	39
18. Subvencions per a centres educatius.....	41
19. Premis Centres Educatius Vers la Sostenibilitat	43
QUALITAT AMBIENTAL	44
20. Eines voluntàries per a la Sostenibilitat. Sistema de Gestió Ambiental EMAS i Etiqueta Ecològica Europea (EEE)	44
21. Millora de la qualitat als espais litorals de rellevància ambiental amb persones en risc d'exclusió social	46
22. Contaminació acústica.....	49
23. Altres actuacions en matèria de qualitat ambiental	50
COL·LABORACIONS D'ÀMBIT NACIONAL I EUROPEU.....	51
24. ESenRED.....	51
25. Pla d'Acció d'Educació Ambiental per a la Sostenibilitat (PAEAS)	52
26. Posició comuna de les comunitats autònomes al Consell de Ministres de Medi Ambient europeu	52
27. Euroregió Pirineus - Mediterrània	53
ORGANITZACIÓ I MITJANS.....	54
28. Personal	54
29. Formació i capacitació del personal del Servei	54
30. Reunions del Servei.....	56
31. Material.....	57
32. Administració electrònica	57

EQUIPAMENTS

1. AULA DE LA MAR

1.1. TALLERS

Els tallers que s'imparteixen a l'Aula de la Mar són: **Plàncton, Posidònia, Restes d'arribada i Productors primaris**. Els tres primers van destinats principalment a grups d'alumnes de secundària, i també a 5è i 6è de primària quan aquests han treballat al seu centre específicament algun tema marí. El taller de productors primaris està més enfocat a grups de formació professional. Pel que fa al taller de restes d'arribada, hi ha la possibilitat de complementar-lo amb una activitat de *Let's Clean Up Europe*, és a dir, una recollida de residus a una platja propera i posterior pesatge i gestió d'aquests residus.

Durant el 2023 s'han desenvolupat els següents tallers:

- * 36 tallers de Restes d'arribada. 824 alumnes i 82 docents acompanyants.
- * 12 tallers de Restes d'arribada + LCUE. 247 alumnes i 25 docents acompanyants.
- * 27 tallers de Plàncton. 671 alumnes i 52 acompanyants.
- * 9 tallers de Posidònia i/o Productors primaris (segons disponibilitat de material). 197 alumnes i 19 acompanyants.

Els tallers solen tenir una durada aproximada de 4 hores, i consten d'una introducció sobre la mar Mediterrània i la mar Balear, una recollida de mostres al port o a la platja, estudi de les mostres i presentació audiovisual. Aquesta estructura es pot adaptar en funció de les necessitats.

Per altra banda, assisteixen a l'Aula grups diversos amb els quals es fa el taller **Vine i coneix la mar**, o bé un taller adaptat més genèric. Enguany se n'han fet un total de 20, amb 382 participants i 36 acompanyants. Hi ha hagut grups de persones en risc d'exclusió, voluntaris, alumnes estrangers del Council of International Education Exchange, estudiants de la UIB, entre altres grups de clubs i associacions diversos.

Pel que fa als tallers per a grups de primària, en aquest curs se n'han fet 4 amb 117 alumnes i 8 mestres. Es tracta d'una activitat adaptada, **Estima la mar**, que només es

du a terme amb grups que han treballat la temàtica de forma prèvia a l'aula i ho sol·liciten específicament.

Respecte a la UIB, enguany hi va haver 3 grups de la UOM (Universitat Oberta per a Majors, de la UIB), que cursen el diploma d'especialització «L'entorn natural de la Mediterrània», als quals se'ls va fer un **taller especial sobre la mar Mediterrània**. Foren 86 alumnes i 7 acompanyants. Cal esmentar que per als grups universitaris es fan els tallers al capvespre.

Enguany es varen impartir **dues formacions** en educació ambiental sobre la mar a personal d'espais naturals protegits, a petició seva. Vegeu l'apartat 7.3.

També cal esmentar que durant el curs hi ha hagut 22 **anul·lacions** amb temps insuficient per poder concertar la visita amb un altre grup. D'aquestes, només 4 foren degudes a condicions meteorològiques adverses.

En el 2023 s'ha continuat amb les **jornades de portes obertes**, que s'han realitzat en 7 dissabtes al llarg de l'any, amb 173 participants.

Respecte al **programa de xerrades temàtiques especialitzades** sobre ciència marina, iniciat l'any passat, enguany se n'han pogut dur a terme dues. Han constatat d'una ponència inicial d'una hora, més una part d'observació i experimentació al laboratori. Han estat aquestes:

- 23 de gener. «Taurons i rajades. Contribuint a la seva conservació». A càrrec de Guillem Félix i Patricia Villanueva (Associació Cayume). 29 participants.
- 24 d'abril. «Fotorrecepció en invertebrats marins: diversitat i especialitzacions». A càrrec d'Enrique Arboleda. 25 participants.

Jornada de portes obertes.

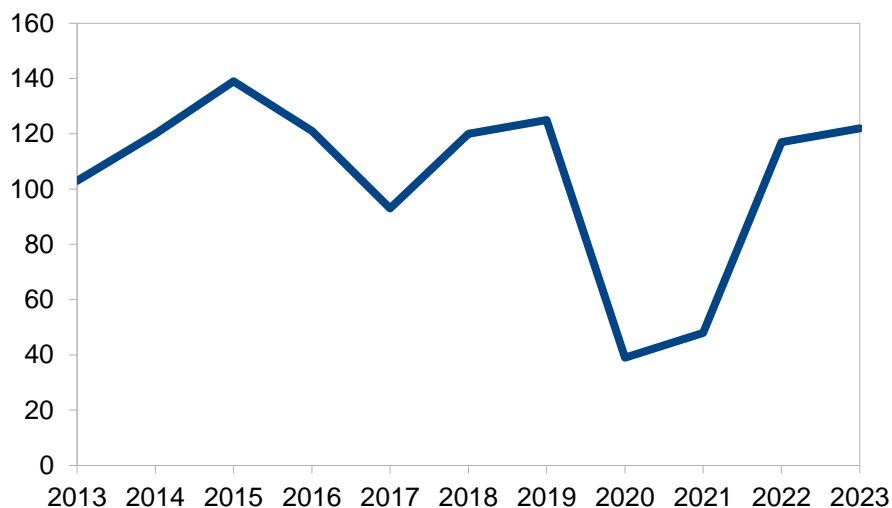
Xerrada sobre taurons i rajades.

Aquest és el resum d'activitats i participants:

	Activitats	Participants
Taller de restes d'arribada	36	906
Taller de restes + LCUE	12	272
Taller de plàncton	27	723
Taller de productors primaris	9	216
Vine i coneix la mar	20	418
Estima la mar	4	125

Altres tallers	6	110
Jornades de portes obertes	7	173
Xerrades especialitzades	2	54
TOTAL	122	2.997

Evolució dels tallers a l'Aula de la Mar

Enguany han augmentat tant el nombre de tallers com de participants, i s'ha superat la davallada causada per la pandèmia.

Cal destacar que, en el marc del **conveni** de col·laboració entre aquesta Conselleria i **Redeia**, s'ha comptat amb una educadora que ha impartit tallers a l'Aula, i s'ha pogut finançar part del transport per als grups escolars que visiten l'Aula. Aquests dos fets són decisius per poder mantenir l'oferta de tallers al llarg del curs.

redeia

El valor de lo esencial

1.2. COL·LABORACIONS

Es va signar una acord de col·laboració amb l'IES Josep Sureda i Blanes que va permetre que durant el mes d'abril un **estudiant de formació professional** dugués a terme les seves pràctiques a l'Aula de la Mar, on va realitzar tasques de suport.

Dia 24 d'abril l'ICTIB (Iniciativa de Custòdia del Territori Illes Balears) va dur a terme una reunió del **grup de treball de custòdia marina** a les instal·lacions de l'Aula de la Mar, en el qual les educadores de l'Aula varen participar activament. Era una reunió de contacte entre diferents entitats que fan feina per protegir punts concrets de la costa. Foren 21 persones.

En motiu del **Dia Mundial del Medi Ambient**, l'Aula de la Mar va muntar una paradeta a la fira del Medi Ambient de Santa Eulària des Riu, vegeu l'apartat 8 (fires). A més, l'Aula de la Mar va cedir mostres de fauna marina per a una paradeta sobre la mar que el personal del Parc Natural de la Península de Llevant va muntar a Artà dia 5 de juny.

Dia 9 de juny l'equip del programa **Meteo** d'IB3 varen gravar la realització d'un taller de plàncton amb un grup escolar, que fou emès el 16 de juny.

<https://ib3.org/taller-de-plancton-pels-alumnes-del-collegi-santissima-trinitat>

Dia 22 de juny, el **grup d'aprenentatge col·laboratiu MAR-NETA**, va celebrar la jornada «Sobre contaminació marina: lliçons apreses i reptes a assolir 20 anys després del Prestige». Una part de la jornada va consistir en una visita a sa Petrolera, durant la qual va intervenir una de les educadores de l'Aula de la Mar. El grup MAR-NETA està integrat per una quinzena de treballadors de la CAIB, que té per objectiu elevar propostes als responsables polítics per millorar la resposta front a episodis de contaminació a la mar. Foren 12 persones.

Durant els matins i capvespres de la setmana del 26 al 30 de juny, es va celebrar a l'Aula de la Mar el desè «**MeioScool**», un taller internacional per estudiar, identificar i descriure espècies de meiofauna (invertebrats aquàtics de mida petita), en el qual les educadores de l'Aula participaren com a formadores. En aquest taller hi assistiren cada dia 40 investigadors i estudiants universitaris. La MeioScool l'organitzen Blurevolution (grups de recerca d'àmbit internacional) i la Universidad Complutense de Madrid.

Participants de tot el món en la Meioscool.

Una novetat a destacar d'aquest estiu varen ser els **taller especials amb el vaixell de vela llatina «La Balear»**. El Consell de Mallorca va oferir a l'Aula de la Mar la

possibilitat de disposar durant 5 dies del mes de juliol d'aquest vaixell històric per realitzar sortides educatives. Les sortides consistiren en un itinerari d'unes 3-4 hores de durada per la badia de Palma; es navegava fins a Cap Enderrocat o fins a Illetes, on la gent podia prendre un bany i s'agafaven mostres, i llavors es tornava a port. En aquest temps es varen poder tractar moltes temàtiques: el patrimoni mariner de les Balears, els impactes de l'activitat portuària i dels emissors sobre els ecosistemes de posidònia, les reserves marines, les aus marines, la morfologia del litoral, s'estudià la diferència tant en transparència de l'aigua com en composició de plàncton entre la zona portuària i fora del port, es parlà de cetacis, es classificaren els peixos i algues que trobaren. Les educadores varen aportar material com un microscopi, disc de Secchi, guies... Molta gent es va interessar per participar, però la capacitat de l'embarcació només permet que hi hagi 9 persones alhora, més les educadores de l'Aula i els tripulants. Per tant, el total de participants fou de 45. L'experiència fou molt positiva perquè es va poder estudiar la mar i l'ecosistema marí molt de prop i foren uns tallers molt vivencials. A més, un dia es va poder navegar a vela.

Al mes de novembre una estudiant de l'assignatura d'Educació Ambiental del grau d'Educació Social de la UNED visitar l'Aula i va entrevistar el personal amb la intenció d'elaborar el seu treball sobre l'Aula de la Mar.

A finals d'any es va participar en el calendari que elabora la comissió d'igualtat i coeducació del CEIP Es Molinar per a 2024, que varen fotografiar les dones científiques que treballen a l'Aula de la Mar.

Finalment, cal esmentar la participació a la fira del **Dijous Bo** (vegeu l'apartat 8).

1.3. RECURSOS

El més destacat del 2023 ha estat la **transformació de la sala d'audiovisuals i «toca-toca»** per convertir-la en un espai educatiu encara més dinàmic i atractiu. Les parets s'han pintat amb un gran mural-grafit que representa diferents espècies i ambients marins, obra de Juan Ramón Alomar. S'ha redistribuït l'espai i les mostres que els alumnes poden agafar i observar. Algunes de les restes de fauna s'han col·locat i

penjat estratègicament a les parets, algunes dins petites vitrines, el que fa que, en combinació amb el mural, es pugui relacionar millor aquella peça amb l'animal del qual prové, com per exemple ossos de dofí, crani i closca de tortuga babaua, col·lecció de plomes d'aus marines, col·lecció de dents i espines de peixos, col·lecció de mudes i closques de crancs i llagosta... També s'han rehabilitat i penjat del sostre unes figures mòbils que representen les aus marines més típiques, unes figures que antigament es trobaven a l'Aula de la Mar de s'Arenal. S'ha mantingut un espai per la projecció d'audiovisuals, i s'han substituït les cadires per bancs de fusta.

Gran part d'aquestes tasques es varen dur a terme durant els mesos de setembre i octubre, per la qual cosa no es podia utilitzar la sala i es va decidir retardar l'inici dels tallers del curs 23-24 a finals d'octubre. Es va aprofitar aquest període per fer manteniment de totes les lupes, microscopis i altres equipaments de l'Aula.

L'Associació Cayume va cedir en préstec una maqueta que representa un niu de tortuga marina, amb la intenció de fer-ne una d'igual per a l'Aula. S'han elaborat figuretes que representen cries de tortuga, per acompanyar la maqueta.

En relació a la col·laboració amb l'Associació Cayume iniciada a finals de 2022, durant gran part del 2023 es varen mantenir quatre **alevins de gatons** a l'aquari amb refrigeració. En les primeres fases del creixement, requerien unes tasques d'alimentació específiques. Varen servir com a recurs educatiu a l'Aula durant gran part del curs 22-23. La intenció era amollar-los a la mar quan fossin més grans.

En el mes d'octubre hi va haver un **problema elèctric** que va deixar sense corrent el laboratori i durant tot un cap de setmana els aquaris varen romandre amb els airejadors i filtres inactius. Això va provocar una mortaldat d'aproximadament un 90% de la fauna i flora de tots els aquaris de l'Aula, inclosos els gatons i gairebé tots els invertebrats. Després de totes les tasques de neteja i recondicionament dels aquaris, es va decidir reubicar l'aquari amb refrigeració a la planta baixa, per no sobrecarregar tant el sistema, i resta pendent una revisió elèctrica de tota la instal·lació.

Respecte a l'**instrumental**, es va instal·lar l'aquari adquirit al 2022 per a posidònia a la sala de baix. Aquest aquari a finals d'any fou reubicat al segon pis, i l'aquari per a posidònia, el que en el marc del conveni amb Redeia s'anomena "Bosc Mari", passa a ser el gros de la planta baixa.

A principis d'any es va adquirir un microscopi amb una petita pantalla incorporada, 2 microscopis més i 1 projector. Al desembre es va adquirir una pantalla de televisió que anirà connectada a un microscopi i servirà perquè tots els assistents puguin visualitzar millor espècimens o detalls que es vulguin destacar durant els tallers. També s'han canviat els tamborets del laboratori.

Pel que fa al **material educatiu**, enguany s'ha elaborat una nova guia d'epífits de posidònia i de foraminífers. Els plafons de classificació per regnes, que s'utilitzava durant la part dels tallers que es fa a la platja o al port, desaparegueren durant una sortida i s'han fet de nou.

S'han rebut algunes **donacions de material**, entre les quals destaquen alguns fòssils marins i restes d'enfonsaments (llumeneres, parts d'àmfores...). Es varen fer els tràmits oportuns amb Patrimoni. Aquest material s'ha exposat en diferents racons de l'Aula.

Per a la realització dels tallers, l'Aula de la Mar requereix dur a terme diferents tasques de **manteniment** i de **recerca diària de material** per als tallers. Cal destacar la relació amb els pescadors de la zona, que proporcionen a l'Aula material de descart de la pesca.

2. CREAIB

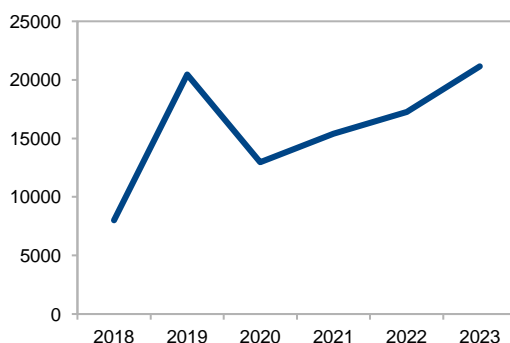
L'any 2023 el Centre de Recursos d'Educació Ambiental – Biblioteca del Molinar, ha obert durant tot l'any amb el seu horari habitual de dilluns a divendres de 8,30 a 20,30 hores, i els dissabtes de 9 a 13 hores (excepte al juliol i a l'agost). En total, han estat 288 dies i 3.132 hores d'obertura al públic.

2.1. VISITANTS

Els visitants de la biblioteca del Molinar durant aquest any han estat **21.151**, el que suposa un increment del 22% respecte a l'any 2022, i la xifra més alta des de la unió del Creaib amb la Biblioteca del Molinar en el 2018. De mitjana, la biblioteca rep **73 visitants al dia**.

	Homes 45%	Dones 55%	Total
Adults 88%	8.144	10.478	18.622
Infants 12%	1.357	1.172	2.529
Total	9.501	11.650	21.151

Evolució d'usuaris de la biblioteca

Respecte als nous inscrits, hi ha hagut **193 usuaris nous**, 137 adults i 56 infantil/juvenil.

Han continuat les visites escolars: 29 grups d'educació infantil i de primària i 3 de secundària, amb un total de 32 visites amb 706 assistents.

Des de l'any 2022 es fa una activitat setmanal de lectura amb usuaris del Centre de dia Costa Brava d'Amadip Esment. Al 2023 han participat 190 usuaris.

Cal fer esment també que el personal de la Biblioteca ha col·laborat amb activitats organitzades des del CEIP Es Molinar, com són la II Fira de Llibres Usats del Molinar, i com a jurat d'un concurs de relats.

2.2. ACTIVITATS DE DINAMITZACIÓ

S'ha continuat amb les **activitats de dinamització de temàtica mediambiental** a càrrec de quatre empreses adjudicatàries: Arquitectives, Margalida Amengual, Emmanuel Danet i Robotix i Serena. Es tracta de contacontes o tallers, orientats a un públic d'entre 3 i 7 anys, acompanyats d'un adult, que s'ofereixen els dissabtes dematí i algun dia entre setmana al capvespre. S'han realitzat 42 sessions, amb un total de 828 participants (372 adults i 456 infants).

Un dels cartells per promocionar els contacontes.

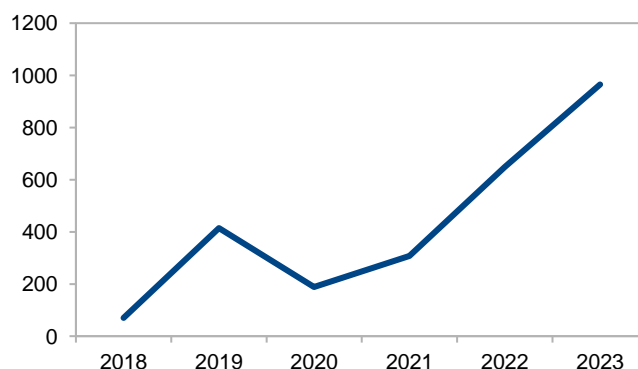
A més, dia 19 de maig es va fer l'obra de teatre *La capsa màgica d'Andersen* amb Lo peix daurat (emmarcat en el Festival Internacional de Teresetes) a la qual assistiren 19 adults i 20 infants.

I dia 14 de juny es va desenvolupar una activitat de foment de la lectura per a infants, titulada "*Laboratori: Viatgers i exploradors*", a càrrec d'Esperança Rosselló, amb la participació de 7 adults i 13 infants (aforament complet).

Pel que fa al **Club de lectura "Natura i Cultura"**, dinamitzat per Ramona Pérez, enguany han fet 10 sessions, amb una participació de 78 persones, i amb 34 inscrits a final d'any.

El total d'assistents a les activitats mediambientals de la biblioteca aquest any ha estat de **965 persones**, amb un **increment del 49 %** respecte a l'any anterior.

Assistents a les activitats de dinamització ambiental del CreaiB

S'han preparat diversos racons bibliogràfics aprofitant efemèrides concretes, amb una selecció de llibres relacionats. De temàtica ambiental n'hi va haver un dedicat a la mar, durant els mesos d'estiu, que va reunir més d'un centenar de llibres sobre narrativa ambiental. Altres racons: Dia de la Gent Gran, llibres sobre ciència ficció, feminisme, orgull LGTBI+, Dia contra la violència envers les dones, novel·la epistolar i novel·la negra.

Altres activitats que s'han duit a terme a la biblioteca, no relacionades amb el CREAIB, es poden consultar a l'apartat d'esdeveniments.

2.3. FONS DOCUMENTAL

Durant l'any 2023 s'han efectuat **494 préstecs directes** d'exemplars del CreaiB, més **38 préstecs interbibliotecaris**.

S'han donat d'**alta 239 exemplars** al fons del CREAIB, dels quals:

- 218 monografies
- 7 exemplars cartogràfics
- 14 publicacions periòdiques.

Catàleg de novetats del CreaiB, disponible al taulell.

La majoria d'aquests exemplars han estat adquirits pel Servei de Qualitat i Educació Ambiental.

Durant el 2023 s'han donat de **baixa 67 documents**, per estar obsolets, duplicats, deteriorats, o considerats no pertinents per a la col·lecció. D'aquests, 52 s'han retirat per a destruir, i 15 s'han donat a la Fundació Deixalles.

Pel que fa al tractament es continua amb la reclassificació dels exemplars i amb la correcció i/o modificació dels registres bibliogràfics de les monografies d'educació ambiental.

A finals d'any el fons del CreaiB consta de 3.848 documents. Es pot consultar el fons al web <http://cabib.uib.es>. En aquesta adreça està actualitzada la informació quant a préstecs i noves catalogacions.

3. CAN SALAS – SA PETROLERA

3.1. ÀREA EXPOSITIVA

La sala de baix continua essent un espai expositiu que es pot visitar quan no hi ha tallers, amb diferents vitrines i panells sobre la mar. En el 2023 s'han fet algunes millores, a més del canvi de l'aquari de posidònia per un de més gros, com s'ha comentat abans.

S'ha augmentat l'exposició de **restes d'ossos de cetacis** amb un nou esquelet de dofí mular i una vèrtebra i una costella de rorqual.

Els peixos secs exposats en una de les vitrines s'han hagut de retirar perquè es trobaven en mal estat, i s'han substituït per **restes d'arqueologia subaquàtica**.

També s'ha pintat el fons de la maqueta de la mar Balear.

Per altra banda, a la biblioteca (escales i passadissos), en diferents moments de l'any s'han exposat pintures d'Aina Cortés i Marita Cort, i fotografies càrrec de Maria Vioque.

3.2. ESDEVENIMENTS

Les instal·lacions de Can Salas – Sa Petrolera han estat emprades per celebrar els següents esdeveniments i reunions:

Dia 11 de març hi hagué una signatura de llibres amb els *youtubers* Mika y Sofi BOMS i Silvia Sánchez amb l'assistència de 45 adults i 140 infants.

Dia 28 d'abril al capvespre, l'associació Shark Med va dur a terme una jornada i una presentació del llibre «Els nostres taurons», amb 53 assistents.

Dia 2 de juny té lloc una reunió de coordinació d'Ibanat amb els patrons que participen en el projecte de vigilància de posidònia. Eren 12 persones.

Dia 15 de juny va tenir lloc un acte del projecte Escoles Blaves, impulsat per l'organització Sea Tech, a través d'un programa Erasmus Plus. Hi assistiren 78 educadors de centres educatius de les Balears que participen en aquesta iniciativa, que té per objectiu crear una xarxa de centres que desenvolupen projectes relacionats amb la mar.

Trobada d'Escoles Blaves

Dia 3 de juliol es va celebrar una reunió interna del Bluerevolution Project, una coalició d'equips de recerca sobre meiofauna, que foren els que organitzaren la Meioscool en el mes de juny (vegeu l'apartat 1.2). Eren 11 persones.

Dia 6 de juliol es varen reunir a sa Petrolera els equips d'educació ambiental dels Espais Naturals Protegits de les Balears. Total 35 participants.

Dia 24 de juliol al capvespre se celebrà una reunió de coordinació del dispositiu que es muntà després de trobar el niu de tortuga marina a Can Pere Antoni, format pel COFIB i voluntaris de vigilància. Foren 41 persones.

A més, s'han fet actes de presentació dels llibres següents: *El mallorquins a l'Olimpíada que no fou i Olímpics Populars* d'en Pau Tomàs Ramis (dia 24 de maig); *Amal* de na Maria Vioque i exposició de fotografies (dia 7 de juny); *Els vells, aquella nosa* de na Cèlia Sánchez-Mústich (dia 18 d'octubre); *Trenant vides (ma mare)* de na Bel Mut (dia 14 de novembre); *Passes per Palma* d'en Biel Mesquida (dia 14 de desembre). El total d'assistents a tots aquests actes fou de 54 persones.

3.3. RESUM D'USUARIS DE SA PETROLERA

Aula de la Mar (tallers)	2.988
Aula de la Mar (altres activitats de col·laboració a sa Petrolera)	223
Biblioteca (individuals)	21.151
Biblioteca (activitats CREAIB)	965
Biblioteca (grups escolars i centre de dia)	896
Esdeveniments	469
TOTAL	26.692

(No s'han comptat els treballadors o persones que acudeixen per fer gestions diverses. Tampoc s'inclouen els participants dels tallers amb La Balear, a la formació de Cabrera o a les fires, perquè no s'han realitzat físicament a sa Petrolera.)

El nombre de visitants de sa Petrolera s'ha incrementat en un 24 % respecte a l'any passat.

3.4. GESTIONS I MANTENIMENT

El fet més destacat ha estat la signatura de la **pròrroga del Conveni de col·laboració amb l'Ajuntament de Palma** per gestionar de manera conjunta el centre de Sa Petrolera, per a quatre anys més (2023-2027). Es va signar al mes de novembre, tot i que l'acte públic es va fer ja al gener de 2024.

Per donar compliment a la normativa d'emergències, enguany es va encarregar a una empresa la **renovació del Pla d'Autoprotecció** de l'edifici de sa Petrolera, que ja fou donat d'entrada al Registre General de Plans d'Autoprotecció (Direcció General d'Emergències i Interior).

En aquest apartat cal fer esment a un incident ocorregut durant el mes de gener, durant el qual un individu va agredir verbalment una treballadora de la biblioteca i va provocar danys a l'escultura «Ànima» ubicada a l'entrada de l'edifici. Aquests fets foren denunciats.

Al mes de juliol es va produir una altra avaria del dispensador d'aigua d'osmosi de la planta baixa, que va provocar una inundació dels baixos de l'ascensor i més desperfectes a les parets i mobles del voltant. Es decidí retirar l'aparell.

4. CENTRE D'INTERPRETACIÓ DES AMUNTS

4.1. OFERTA EDUCATIVA I USUARIS DEL CENTRE

Al llarg de l'any 2023 s'han realitzat molts d'esforços per reprendre l'oferta educativa del centre.

Durant els mesos d'**abril, maig i juny** de 2023 el Centre va poder oferir activitats d'educació ambiental a centres educatius amb mitjans externs, el que va fer que s'hagin pogut transmetre als assistents els seus objectius com són conèixer els valors naturals, culturals i paisatgístics més representatius des Amunts i promoure una actitud de respecte vers els elements naturals, culturals i patrimonials.

Executà les activitats l'entitat Amics de la Terra. Es tractava **d'itineraris interpretatius** per a grups d'estudiants, desenvolupats per les proximitats del Centre d'Interpretació, i es complementaven amb una activitat al mateix Centre. Així, a més de realitzar l'itinerari, l'alumnat ha pogut gaudir de la visita al Centre d'Interpretació i aprofitar els recursos disponibles com són l'exposició pròpia des Amunts, recorregut pel jardí i consulta d'altres recursos relacionats amb es Amunts.

A més, en circumstàncies en les quals dos grups aula visitaven el Centre el mateix dia, es va oferir l'activitat de **gimcana**. Mentre un grup realitzava l'itinerari interpretatiu, l'altre grup realitzava l'activitat de gimcana amb l'altre educador. Aquesta activitat consistia en una ruta pel Centre d'Interpretació en la qual l'educador, buscant una participació activa de l'alumnat, plantejava preguntes a partir dels recursos educatius, per a què l'alumnat reflexioni i respongui. Finalment realitzaven un trivial entre 2 equips a mode de reforç de l'experiència educativa de la gimcana.

Els itineraris que s'han realitzat han estat els següents:

Itineraris interpretatius	Nivell educatiu	Número itineraris	Número assistents
Vine a conèixer es Amunts	4t a 6è primària, ESO, batxillerat, cicles formatius, adults i grups organitzats.	10	225
Flora mediterrània: bosc, garriga i endemismes	1r ESO	6	117
Balàfia, valors naturals, culturals i patrimonials	ESO, batxillerat, cicles formatius, adults i grups organitzats	8	179
Geologia des Amunts	4t ESO	0	0
TOTAL		24	521

Les avaluacions realitzades pels docents als itineraris interpretatius i a l'activitat de gimcana són positives, amb una qualificació de «molt bona» (72 %) i «bona» (28 %).

Un aspecte a tenir en compte és que 10 grups de 4 centres educatius van cancel·lar les inscripcions degut a la impossibilitat de trobar autocars per traslladar els alumnes.

Després al novembre s'inicià un nou contracte menor per a desenvolupar l'oferta educativa en el curs 23-24 per a centres educatius i públic en general. Al **desembre** es va publicar la nova oferta i es van anar rebent sol·licituds per realitzar itineraris interpretatius ja en el 2024.

Pel que fa a les **visites de públic en general**, durant el 2023 el Centre d'Interpretació des Amunts només ha estat obert quan hi ha hagut activitats programades, per tant no hi ha hagut més usuaris que els de l'oferta educativa.

4.2. MATERIAL

S'ha actualitzat i incorporat **nova bibliografia**, editada per la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural, a la biblioteca del Centre d'Interpretació. S'ha actualitzat la base de dades dels recursos bibliogràfics del centre.

Jaume Espinosa ha realitzat un **inventari de les plantes** presents al jardí. S'ha derivat aquest inventari al Servei de Protecció d'Espècies per al seu coneixement. Jaume Espinosa està finalitzant la làmina resum de les espècies presents al jardí amb el seva corresponent numeració.

S'han elaborat els **cartellets** amb el número de cada espècie de planta per a incorporar-los al jardí. Es tracta d'unes etiquetes grogues cedides pel Centre Forestal de Menut.

S'ha incorporat, com a recurs educatiu complementari als panells d'Aprofitaments Forestals i Dendrocronologia, un conjunt de **xilocapses**. Aquestes contenen una col·lecció de 24 mostres de fustes procedents de diverses espècies presents a les Balears; consistents en meitats de cilindres de fusta, tots de la mateixa mida, i tallats

longitudinalment. Aquest material procedeix del recurs educatiu que va elaborar el Servei d'Educació Ambiental l'any 2011. Així mateix, es manté la xilocapsa original com a recurs educatiu en préstec.

S'han incorporat unes cassetes de fusta amb tapa transparent on s'ha introduït el material complementari de la columna estratigràfica que es disposava en exposició a la taula central del Centre d'Interpretació.

S'ha adquirit un armari per al material d'oficina.

4.3. GESTIONS I MANTENIMENT

Al mes de setembre es va incorporar al Servei **l'auxiliar administrativa** que desenvolupa les tasques d'administració del Centre d'Interpretació.

A més de les tasques de manteniment periòdiques, en el 2023 s'han realitzat petites **reparacions** en el Centre d'Interpretació que restaven pendents: arreglar la porta d'entrada, pintar les parets interiors, pintar la fusta de les finestres, reparar algunes fissures a l'interior del centre, segellar les vidrieres, fixar prestatgeries a la paret, entre d'altres. Resta pendent realitzar tasques de manteniment a la porxada del centre.

Així mateix, **l'Ibanat** manté la continuïtat en les tasques de manteniment del jardí del Centre d'Interpretació i ha realitzat diverses intervencions durant el 2023 al jardí.

Com l'any passat, la instal·lació del Centre d'Interpretació des Amunts és també aprofitada per **l'Ajuntament de Sant Joan de Labritja** per realitzar activitats de qualitat ambiental i de la salut en horari de tarda.

EDUCACIÓ AMBIENTAL FORMAL

5. PROGRAMA DE CENTRES ECOAMBIENTALS

Aquest programa, impulsat conjuntament per les conselleries amb les funcions de medi ambient i les d'educació, funciona sense interrupció des del curs escolar 2004-2005.

5.1. CONVOCATÒRIES I PARTICIPACIÓ

Al **curs 2022-2023** hi va haver 130 centres inscrits en el Programa de Centres Ecoambientals.

Per tipus de centre:

- 28 centres concertats (CC)
- 1 centre concertat d'educació especial (CCEE)
- 3 centres públics d'educació infantil (EIEL)
- 52 centres públics d'educació infantil i primària (CEIP)
- 42 instituts d'educació secundària (IES)
- 1 centre de formació professional (CIFP)
- 2 centres de formació d'adults (CEPA)
- 1 escola d'art (EA)

Els centres participants disposaren d'informació i assessorament tècnic per part de 3 persones a Mallorca, 1 a Menorca i 1 a Eivissa i Formentera.

Cada centre educatiu ha de seleccionar l'eix o eixos temàtics que té previst treballar, i els centres que s'inicien en el programa han de fer una auditoria en el centre sobre aigua, energia o residus i economia circular, al llarg dels dos primer cursos escolars.

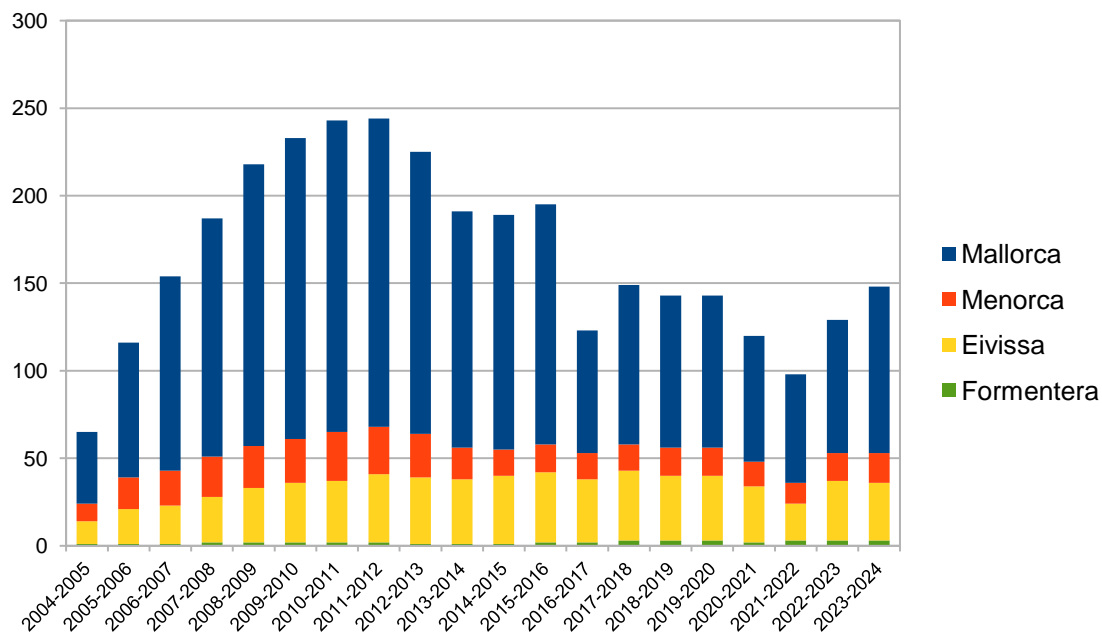
Com cada any, la feina feta al llarg del curs s'havia de justificar amb la presentació d'una memòria que avalua la comissió de valoració. D'acord amb els objectius que el centre hagi aconseguit i la valoració que la comissió en faci, el centre pot obtenir el guardó de Centre Ecoambiental, el qual es pot renovar cada dos anys.

Quant al programa formatiu, continua com en edicions anteriors (vegeu l'apartat 7.1).

Pel que fa al **curs 2023-2024**, al BOIB núm. 54/2023 es varen publicar les bases de la convocatòria unificada de programes de formació i innovació educativa i de programes educatius per al curs 2023-2024. I també es va fer pública la Instrucció 23/2023 de bases específiques del Programa de Centres Ecoambientals. No hi ha novetats respecte a la del curs anterior.

Es varen inscriure en el Programa **148 centres**: 95 de Mallorca, 17 de Menorca, 33 d'Eivissa i 3 de Formentera.

Participants en el Programa de Centres Ecoambientals

5.2. GUARDONS 2023

Al final del curs 2022-2023, 67 centres varen sol·licitar el guardó. D'aquests, se'n denegaren 13 que no complien els requisits, i **se'n concediren 54**. Aquest guardó es va concedir per primera vegada a 4 centres. Als centres que no reberen el guardó però completaren la participació en el Programa, se'ls va lliurar un certificat de participació.

Es varen dur a terme tres actes públics de lliurament dels guardons i certificats de participació: el 2 de novembre a Palma, el 9 de novembre en es Mercadal i el 16 de novembre a Eivissa. A cadascun d'aquests actes hi va haver una actuació per a públic infantil i un petit refrigeri. Hi assistiren representants de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural, de la Conselleria d'Educació i Universitats, així com de les entitats locals corresponents.

Entrega de guardons a Mallorca.

Entrega de guardons i certificats a Menorca

Entrega de guardons i certificats a Eivissa.

6. OFERTA D'ACTIVITATS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL

Aquest apartat es refereix a aquelles activitats d'educació ambiental que s'ofereixen a grups, principalment escolars, però també a grups organitzats de diferents entitats que hi estiguin interessats.

6.1. OFERTA DEL SERVEI

A més de les activitats detallades als apartats de l'Aula de la Mar i des Amunts, el Servei de Qualitat i Educació Ambiental va oferir les següents activitats, amb mitjans externs:

Executa	Activitat	Nivell educatiu	Illa	Curs
Guillem Sansó	Joanet Recicles i Tomeu Granera (espectacle)	Infantil i 1r i 2n de primària	Mallorca	22-23 i 23-24

GEN-GOB	La posidònia a les teues mans (<i>escape room a Can Casals</i>)	4t primària - 2n ESO	Eivissa	22-23
Fundació Deixalles	Separa i recicla (taller)	A partir de primària	Eivissa i Mallorca	22-23 i 23-24
	Re-sembrem, fes el teu propi planter (taller)	A partir de primària	Mallorca	22-23 i 23-24
	Contra el canvi climàtic jo reutilitzo, faig recollida selectiva i reciclo, i tu? (taller)	De 5è de primària a 4t d'ESO	Eivissa i Mallorca	22-23 i 23-24
	Obsoles... què? (taller)	ESO i batxillerat	Eivissa i Mallorca	22-23 i 23-24
	El cicle humà de l'aigua (taller)	De 5è de primària a 4t d'ESO	Eivissa i Mallorca	22-23 i 23-24
	Construeix el teu forn solar (taller)	D'ESO a adults	Mallorca	22-23 i 23-24
	Vols ser un consumidor responsable? (taller)	ESO i batxillerat	Eivissa	22-23 i 23-24
	El cicle de vida del tèxtil (taller)	ESO i batxillerat	Eivissa	22-23 i 23-24
Te a Tres	La Deixalleria (espectacle)	A partir de primària	Totes	22-23
Gram Illes Balears 21	Na Siona Gastapoc	Infantil	Totes	22-23
	L'alzina màgica	Infantil	Totes	22-23
	Na Ferrereta	Infantil	Totes	22-23
	Re-titelles	Infantil	Totes	22-23
	Toca toca natura	Infantil	Totes	22-23
	Na Tortu	Infantil	Totes	22-23
	Jo tinc la clau	Infantil	Totes	22-23
	Ecosistemes de les Balears	Infantil	Totes	22-23
	Ecomemory	Primària	Totes	22-23
	Compra responsable	Primària	Totes	22-23
	Els detectius ambientals	Primària	Totes	22-23
	Alimenta't sostenible	Primària	Totes	22-23
	El bingo de les espècies	Primària	Totes	22-23
	Cada gota compta!	Primària	Totes	22-23
	Les carreres de residus	Primària	Totes	22-23
	Entre camp i camp, reciclam	Primària	Totes	22-23
	Saps el que consumeixes?	Primària	Totes	22-23
	Viure sense plàstics	Primària	Totes	22-23
	D'on venen els aliments	Primària	Totes	22-23
	El passaparaula de la biodiversitat	Primària	Totes	22-23
	Pensem el nostre hort	Primària	Totes	22-23
El tabú de la biodiversitat	Primària	Totes	22-23	
Els residus i els efectes globals	Primària	Totes	22-23	
Auditoria al teu centre	Primària, ESO, batxiller, FP	Totes	22-23	
Feim compost	Primària, ESO, batxiller i FP	Totes	22-23	
El passaparaula de la mobilitat	Primària, ESO,	Totes	22-23	

	batxiller, FP		
La posidònia, l'alga que no és alga	Primària, ESO, batxiller i FP	Totes	22-23
Amb energia	Primària, ESO, batxiller i FP	Totes	22-23
Canvi climàtic, i ara què?	Primària, ESO, batxiller i FP	Totes	22-23
El paisatge a les nostres illes	Primària, ESO, batxiller i FP	Totes	22-23
Coneixem el litoral	Primària, ESO, batxiller i FP	Totes	22-23
Corre que crema	ESO, batxiller i FP	Totes	22-23
La petjada ecològica	ESO, batxiller i FP	Totes	22-23
Depures?	ESO, batxiller i FP	Totes	22-23
A les Illes Balears tenim una llei de residus	ESO, batxiller i FP	Totes	22-23
Coneixem les Illes Balears	ESO, batxiller i FP	Totes	22-23
Feim xarxa	ESO, batxiller i FP	Totes	22-23

Les activitats de l'empresa Gram Illes Balears 21 són les que es preveuen al contracte obert corresponent, que va finalitzar el juny de 2023. Es va iniciar la tramitació d'un nou contracte, però al primer trimestre del curs 23-24 encara no estava adjudicat. La resta d'activitats d'aquesta llista estan finançades per Ecoembes.

A continuació es detallen les sessions efectuades i a quanta gent han arribat:

Mallorca	Sessions efectuades	Beneficiaris
Joanet Recicles i Tomeu Granera	26	1.316
Contra el canvi climàtic...	11	246
Obsoles....què?	17	330
Re-sembrem, fes el teu propi planter	33	724
Cicle humà de l'aigua	4	109
Separa i recicla	11	256
La deixalleria	18	785
Re-titelles	4	87
Les carreres de residus	5	122
Entre camp i camp, reciclam!	3	52
La petjada ecològica	12	247
Amb energia	2	50
El passaparaula de la mobilitat	2	50
Compra responsable	14	255
Na Ferrereta	2	51
L'ecomemory	5	98
Viure sense plàstics	1	22
Alimenta't sostenible	2	28

Feim compost	2	51
D'on venen els aliments	5	104
La posidònia, l'alga que no és alga	14	341
El bingo de les espècies	5	110
Toca toca la natura	7	134
Canvi climàtic, i ara què?	9	197
Na Tortu	17	309
Coneixem el litoral	3	83
Els detectius ambientals	2	38
Jo tinc la clau	9	126
El tabú de la biodiversitat	5	100
Els residus i els efectes globals	5	108
Depures?	2	56
TOTAL MALLORCA	257	6.585

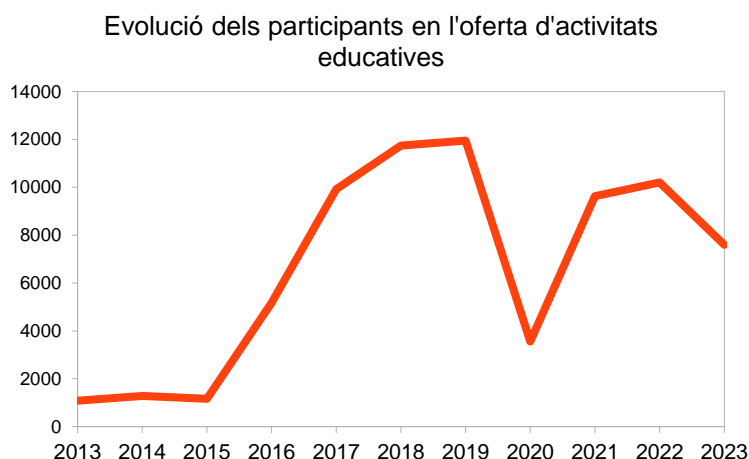
TOTAL MENORCA	0	0
----------------------	----------	----------

Eivissa	Sessions efectuades	Beneficiaris
La posidònia a les teues mans	43	480
Contra el canvi climàtic jo reutilitzo....i tu?	4	86
Obsoles...què?	8	213
Separa i recicla	1	22
Re-titelles	1	26
Amb energia	2	40
El passaparaula de la mobilitat	2	40
Cada gota compta	2	40
Na Ferrereta	2	20
Els residus i els efectes globals	2	38
TOTAL EIVISSA	67	1.005

TOTAL FORMENTERA	0	0
-------------------------	----------	----------

TOTAL	324	7.590
--------------	------------	--------------

Enguany ha disminuït un 36% el nombre d'activitats realitzades respecte de l'any passat, en part perquè al primer trimestre del curs 2023-2024 no hi va haver oferta perquè no s'havia resolt el contracte de servei, i també perquè s'estava pendent de saber la disponibilitat econòmica per part d'Ecoembes.

En aquest apartat cal fer esment al **Conveni de col·laboració entre la Conselleria de Medi Ambient i Territori i el Consell Insular de Menorca**, per mitjà de l'Agència Menorca Reserva de la Biosfera, per a dur a terme activitats d'assessorament i divulgació d'educació ambiental a les escoles de Menorca. El Conveni s'inicià el novembre de 2020 i continua vigent fins l'agost de 2024. L'objectiu del conveni és impulsar l'educació ambiental als centres educatius de Menorca mitjançant:

- l'assessorament als centres participants en el Programa de Centres Ecoambientals.
- la incorporació a aquest programa de les propostes educatives del Departament de Medi Ambient i Reserva de Biosfera del Consell Insular.

Per tant, tot i que l'oferta educativa d'aquest Servei no té impacte en els centres de Menorca, amb l'impuls del Conveni esmentat s'ofereix un gran ventall de tallers i itineraris educatius, que en el curs 22-23 arribà a més de 5.800 alumnes de tots els nivells.

6.2. XERRADES DE PROFESSIONALS DEL MEDI AMBIENT

Des d'aquest Servei es promou que el personal tècnic de diferents serveis i conselleries doni a conèixer el seu treball en els diferents camps del medi ambient, i sensibilitzar així sobre diferents aspectes i problemes ambientals de les nostres illes. Això es materialitza mitjançant xerrades que s'inclouen a la Guia d'Activitats d'Educació Ambiental. Tot i que cada servei organitza les xerrades, sol·licituds, etc., des del Servei de Qualitat i Educació Ambiental es dona suport en la difusió.

A continuació s'indiquen les xerrades que s'han ofert durant l'any 2023.

Servei	Títol	Sessions	Beneficiaris
Qualitat Ambiental i Educació Ambiental	L'Estat del medi ambient de les Illes Balears	3	62
Sanitat Forestal	La sanitat forestal (xerrades diverses sobre diferents plagues)	4	124
Protecció d'Espècies	Les espècies protegides a les Illes Balears. Els endemismes	2	61
Agents de Medi Ambient	La feina dels Agents de Medi Ambient	9	238

Canvi Climàtic i Atmosfera	Canvi climàtic	4	126
Planificació al Medi Natural	Fent Xarxa	1	125
TOTAL		23	736

6.3. GUIA D'ACTIVITATS I RECURSOS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL

El Servei d'Educació Ambiental, des del curs 2011-12 prepara i coordina la Guia d'Activitats i Recursos d'Educació Ambiental en format digital.

Les activitats recopilades a la guia pertanyen a les següents institucions:

		Curs 22-23	Curs 23-24
Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural	Servei de Qualitat Ambiental i Educació Ambiental	57	19
	Espais Naturals Protegits i finques públiques	115	120
	Xarxa Forestal	6	6
	Arbres Singulars (Tragsa)	–	14
	COFIB	5	5
	SEMILLA-IRFAP	4	4
	Xerrades dels tècnics de diferents serveis	5	5
Consorci de Transports de Mallorca (xerrades)		1	–
Conselleria de Transició Energètica i Sectors Productius (xerrades)		2	1
Consell de Mallorca		17	16
Consell de Menorca		23	30
Consell d'Eivissa		9	15
Agència Estatal de Meteorologia		1	1
IMEDEA		1	–
Fundació Vida Silvestre Mediterrània		3	3
TOTAL		249	239

A més, es proporciona l'enllaç a les activitats dels Camps d'Aprenentatge (Conselleria d'Educació i Universitats).

Aquesta guia es presenta a la pàgina web del Servei. La informació es troba classificada en diferents blocs. Hi ha una fitxa explicativa per a cada activitat: descripció, objectius, destinataris, màxim de persones del grup, lloc, etc. i també el contacte on cal adreçar-se per reservar l'activitat.

Gran part d'aquestes activitats no només s'ofereixen a centres educatius, sinó que també estan obertes al públic en general, ja siguin adults, famílies, associacions, agrupacions professionals, etc.

7. FORMACIÓ

7.1. FORMACIÓ ALS DOCENTS DELS CENTRES ECOAMBIENTALS

Un any més, s'ha ofert una formació específica per als docents dels centres educatius que participen en el Programa de Centres Ecoambientals. Aquesta formació implica el reconeixement de 30 hores de formació permanent i és obligatòria per a un mínim de dos docents per als centres que s'inscriuen per primera vegada i per a aquells que varen interrompre la seva participació en el Programa, i és opcional per a la resta de centres ecoambientals.

El curs es titula "Centres ecoambientals: propostes de millora i reptes davant la crisi global". Ambdues edicions han estat en format de 12-13 videoconferències en directe, de 2 hores cada una. Cada participant ha de triar com a mínim 6 conferències. Després hi ha una fase a distància a través del *Moodle* que contempla les tasques de desenvolupament del projecte ambiental en el centre.

Les conferències que s'han dut a terme durant el 2023 són les següents. A principi d'any, per al curs 22-23:

- La Custòdia del Territori, una eina pel compromís mediambiental – ICTIB. Gemma Capdevila.
- La Custòdia del territori com a Servei a la Comunitat. Gemma Capdevila.
- Educació per al canvi climàtic: recursos. Olaya Álvarez.
- Justícia i canvi climàtic. Joaquin Valdivielso.
- Canvi climàtic i drets humans. Pau de Vílchez.
- Les varietats locals com a eina de resiliència en la crisi climàtica. Aina Socias.

I a final d'any, en el curs 23-24:

- Programa Centres Ecoambientals. Objectius que ens defineixen. Francesc Bennàssar i Miguel Ángel Pérez.
- L'ecoauditoria de residus al centre educatiu. Silvia Sánchez.
- L'ecoauditoria de l'aigua al centre educatiu. Silvia Sánchez.
- L'ecoauditoria energètica al centre educatiu. Silvia Sánchez.

En el curs 2022-2023, 105 docents (dels 137 inscrits) varen completar la formació, i en el curs 2023-2024 (encara en procés), s'hi varen inscriure 139 docents.

7.2. CURS SOBRE CONTAMINACIÓ ACÚSTICA PER A AGENTS DE MEDI AMBIENT

Al febrer i març de 2023 es varen impartir la segona i la tercera edició del curs de contaminació acústica per a Agents de Medi Ambient titulat "**Inspeccions i avaluacions sonomètriques per a Agents de Medi Ambient**". Es tracta d'un curs de 16 hores, homologat per l'EBAP.

Hi varen participar 22 AMA a cada una de les edicions. D'aquesta manera, entre el curs de 2022 i els dos de 2023, tots els Agents de Medi Ambient en actiu de les quatre illes han pogut realitzar el curs.

La Llei 1/2007 de contaminació acústica de les Illes Balears estableix que la Conselleria de Medi Ambient està obligada a donar formació als agents amb competències en la matèria.

7.3. FORMACIÓ AL PERSONAL DELS ESPAIS NATURALS PROTEGITS

Enguany des de l'Aula de la Mar s'han impartit dues formacions al personal dels Espais Naturals Protegits. Es tracta d'una formació no homologada, adaptada a la temàtica que han demanat.

La primera fou durant dos dies del mes de juliol, a les instal·lacions de l'Aula de la Mar, per als **treballadors del Parc Natural de la Península de Llevant**. Foren 4 persones, i la temàtica del curs bastant genèrica sobre biodiversitat marina.

Després, un matí del mes d'octubre varen impartir una altra formació als **treballadors del Parc Nacional de Cabrera**, en aquesta ocasió més especialitzat i a les instal·lacions del centre d'interpretació de Cabrera; foren 9 treballadors.

CAMPANYES I PARTICIPACIÓ CIUTADANA

8. FIRES

Enguany el Servei ha apostat per estar més present a fires i esdeveniments públics. S'ha participat en les següents fires:

En motiu de la **Diada de les Illes Balears**, el Servei va participar en la paradeta que muntà la Conselleria de Medi Ambient i Territori al Parc de la Mar. La col·laboració consistí en la cessió de material (lupes, un aquari, mostres biològiques i pòsters de l'Aula de la Mar), muntatge i desmuntatge, recopilació de material de diferents Serveis de la Conselleria per cedir als visitants, i una persona va estar a la paradeta durant el 26 de febrer. A més, des de la Direcció General de Biodiversitat es va entregar al Servei 50 bosses amb llibres i altre material dels espais naturals protegits, amb el qual es va fer un sorteig entre els visitants de la paradeta que es varen apuntar. Un cop fet el sorteig, el personal de vigilància de sa Petrolera es va encarregar de lliurar les bosses als guanyadors, quan anaven allà a recollir-les.

A la **III edició de la fira Ecouc, fira del Medi Ambient de Santa Eulària des Riu** que se celebrà dia 3 de juny, es va muntar una paradeta de l'Aula de la Mar. Aquest esdeveniment va suposar quatre dies de feina per desplaçaments i muntatge, i s'hi implicaren les educadores de Mallorca i d'Eivissa. Fou el primer esdeveniment a Eivissa al qual assistia l'Aula de la Mar i va tenir una gran acollida entre el públic assistent.

Fira del Medi Ambient al Passeig Solidari de Santa Eulària.

Els dies 15 i 16 de novembre, durant matí i capvespre, es va preparar un estand de l'Aula de la Mar a la **fira del Dijous Bo d'Inca**. Igual que en la fira del mes de juny a Eivissa, l'estand disposava de recursos visuals i interactius, i tres educadores que anaven explicant als visitants diferents aspectes en tres espais diferenciats: un sobre la posidònia, un sobre plàncton i algues i un altre de restes d'arribada. Tot i que no es disposen de dades de participació, l'afluència i participació del públic fou molt elevada i constant durant els dos dies. El dia 15 al matí acudiren a la paradeta 8 grups d'educació infantil, el capvespre acudiren principalment famílies, i el dia 16 tot tipus de públic.

Amb aquestes fires s'ha donat molta visibilitat a l'Aula de la Mar, i molt de públic va poder gaudir de l'experiència tant de les explicacions com de poder observar i manipular material fresc, microscopis...

Fira del Dijous Bo a Inca.

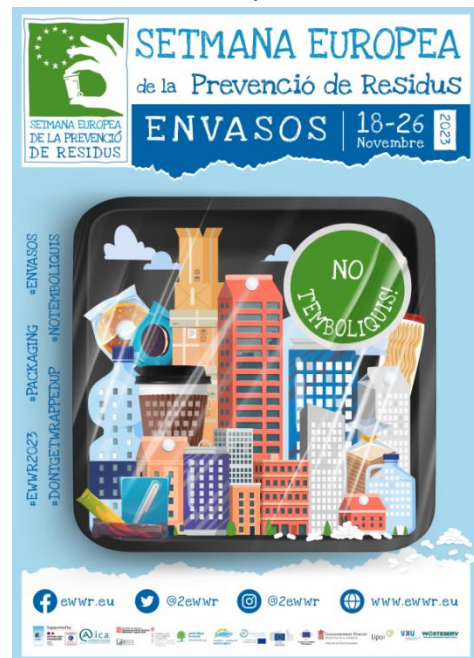
9. SETMANA EUROPEA DE PREVENCIÓ DE RESIDUS

9.1. LA XV CAMPANYA

La Setmana Europea de la Prevenció de Residus (EWWR) és la campanya més important de conscienciació sobre la prevenció de residus a Europa. Impulsada pels poders públics locals i regionals, des de la EWWR es reuneixen tot tipus d'actors, com a ciutadans, escoles, empreses, ONG o associacions, que organitzen activitats per **conscienciar sobre la reducció de residus, la reutilització de productes i les estratègies de reciclatge de materials.**

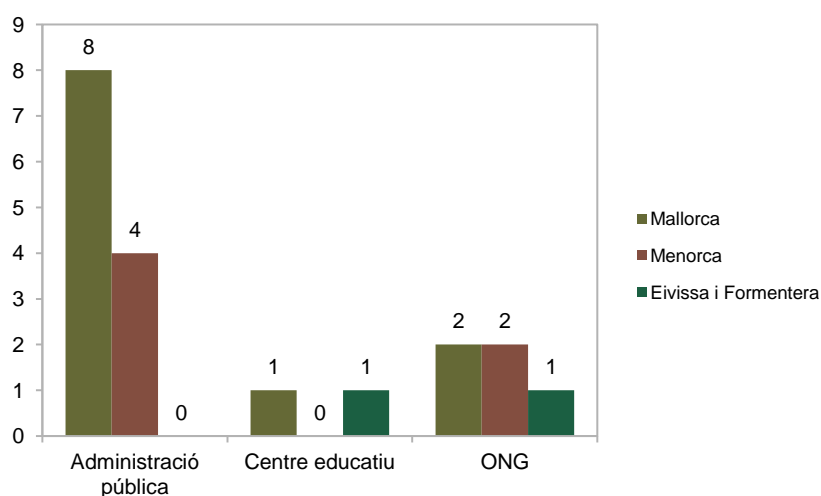
La Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural, a través del Servei de Qualitat i Educació Ambiental, forma part del comitè directiu de la EWWR, i és responsable de la promoció i coordinació de la EWWR a les Illes Balears.

Cada any, la EWWR posa en valor un aspecte concret de la prevenció de residus. Enguany, amb el lema **Envasos! No t'emboliquis!**, s'ha posat el focus sobre els residus d'envasos.

Enguany la campanya va tenir lloc entre el 18 i el 26 de novembre de 2023.

Pel que fa a les accions registrades oficialment a la pàgina web de la EWWR, a les Illes Balears hi ha hagut **19 accions**, 11 a Mallorca, 6 a Menorca i 2 a Eivissa i Formentera. (Al mapa d'Europa només apareixen 6 accions, degut a un error en el procés d'elaboració del mapa).

Aquesta és l'evolució del nombre d'activitats registrades a les Illes Balears per la EWWR.

2014	54
2015	82
2016	65
2017	17
2018	0
2019	41
2020	1
2021	13
2022	17
2023	19
TOTAL	309

9.3. PREMI EUROPEU DE LA PREVENCIÓ DE RESIDUS

Els premis de la EWWR s'organitzen anualment amb l'objectiu de premiar les accions més destacades de cada edició de la Setmana Europea. Un jurat format per professionals europeus que treballen al sector ambiental selecciona els finalistes i els guanyadors d'entre totes les accions de la EWWR.

La Conselleria forma part del comitè director i és la que proposa les nominacions de les activitats dutes a terme a les Illes. En el 2022 es varen nominar 3 accions, una per la categoria de organismes públics (Euroregió Pirineus mediterrània), una per centres educatius (IES Blanca Dona) i el premi especial Europeu (Euroregió Pirineus mediterrània).

Posteriorment, té lloc una cerimònia de lliurament de premis que, entre d'altres coses, permet posar en valor aquells desenvolupadors d'accions més compromesos. La cerimònia d'entrega de premis de l'edició 2022 va ser el 2 de juny de 2023 a l'Ashling Hotel de Dublín. Cal destacar que el Premi Especial se'l va endur el projecte Eurotextil Circular, nominat per la Conselleria, de l'Euroregió Pirineus - Mediterrània i Fundació Deixalles.

La cerimònia de l'edició de 2023 se celebrarà el 18 de juny de 2024 al Museu de les civilitzacions d'Europa i del Mediterrani a Marsella.

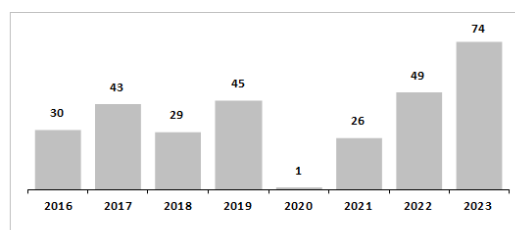
10. LET'S CLEAN UP EUROPE

Des del 2016, el Servei es coordina a les Illes Balears la campanya *Let's Clean Up Europe* (LCUE) comuna a tota Europa. Aquesta campanya forma part del projecte EWWR. Es tracta d'operacions de recollida de residus de l'entorn natural que tenen com a objectius en primer lloc la participació ciutadana en la millora del seu entorn, i per altra banda la conscienciació vers la reducció i el reciclatge dels residus.

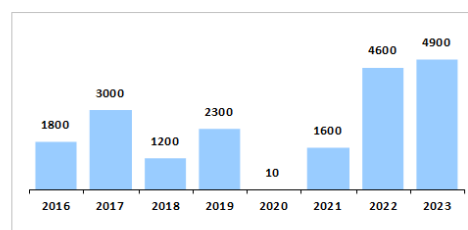
Hi poden participar centres educatius, ajuntaments, associacions, organitzacions, etc., que vulguin organitzar una acció. S'han desenvolupat accions entre el 15 de febrer i el 20 de juny i entre el 20 de setembre i el 31 de desembre. El Servei dona suport organitzatiu i distribueix material per a les activitats (gorres, guants, bosses de fems, bàscula, etc.).

En el 2023 s'han executat **74 accions** de neteja localitzades a les Illes de Mallorca, Menorca i Eivissa, i 1 que han enregistrat a una platja de Barcelona. Hi ha hagut més de

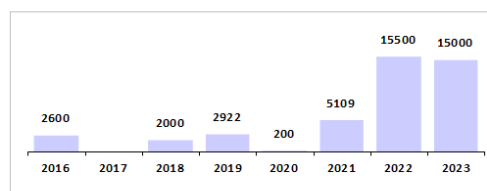
ACCIONS

VOLUNTARIS

QUILOS

4.900 participants i s'han retirat **més de 15.000 quilos de residus** de l'entorn natural, d'origen molt heterogeni.

Com cada any, es realitza una **neteja conjunta en els 3 territoris que conformen l'Euroregió Pirineus Mediterrània**. Es pretén, mitjançant el ressò en els mitjans de comunicació, sensibilitzar el públic en temes de protecció del medi natural, i més concretament, sobre els problemes dels residus. Enguany, a més, es vol harmonitzar la recollida de llosques als tres espais seleccionats, i així posar en relleu la relació de la salut amb la natura i els residus.

Es va realitzar el 22 de setembre als següents llocs: a les Balears, al Parc Natural de Ses Salines d'Eivissa, a la platja de ses Salines; a Catalunya, al Parc Natural del Delta de l'Ebre; i a Occitània, al Parc del Golf de Lleó, a la desembocadura del Tet.

A les Balears participaren 55 voluntaris i voluntàries de la Creu Roja i estudiants de 1r d'ESO de l'IES Algarb. Varen recollir 4.800 llosques i 23 kg d'altres residus (entre els quals hi havia 8 kg d'envasos). Es va comptar amb la col·laboració del personal del Parc Natural de Ses Salines, Agents de Medi Ambient, personal i autoritats de les autoritats locals i autonòmica i representants de l'Euroregió. Després de la neteja i de l'esmorzar, es va realitzar una activitat pedagògica amb els representants de l'Assemblea Euroregional de Joves sobre les llosques.

Parc Natural de Ses Salines d'Eivissa

Una altra acció destacada fou la jornada de voluntariat de **neteja de residus a l'Àrea Biològica Crítica de Magaluf**, organitzada per l'Ajuntament de Calvià. Es va dur a terme dia 5 de juny, emmarcat en la celebració del Dia Mundial del Medi Ambient. Destaca pel fet de ser una àrea d'una gran riquesa ecològica i que està greument degradada i amenaçada. Es pot veure el vídeo aparegut a IB3 Notícies al següent [enllaç](#).

Neteja de l'Àrea Biològica Crítica de Magaluf

Finalment, cal esmentar que el 9 de març des del Servei es va participar a unes jornades de l'Ajuntament de Manacor per presentar i donar a conèixer el programa LCUE.

11. PREVENIR ÉS ACTUAR, NI 1 FOC AL BOSQ!

El Servei ha col·laborat de manera puntual amb la Xarxa Forestal, del Servei de Gestió Forestal, en el desenvolupament del XII Concurs de dibuix a Eivissa: "Prevenir és actuar, Ni 1 foc al bosc!".

És una iniciativa que impulsa la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural amb la col·laboració de tots els ajuntaments de l'illa d'Eivissa amb motiu de la celebració del Dia Internacional del Medi Ambient (5 de juny) per tal de realitzar una campanya local de sensibilització per a la prevenció d'incendis forestals.

Com a les campanyes anteriors, la Xarxa Forestal ha editat els dibuixos en format pòster i postals per a la campanya de prevenció d'incendis forestals 2023 que es poden consultar a la seva web: xarxaforestal.org

Dibuixos finalistes i guanyador

12. DIA INTERNACIONAL DELS BOSCOS

En motiu del Dia Internacional dels Bosc, dia 21 de març es varen organitzar, en col·laboració dels Agents de Medi Ambient, tres activitats de *Let's Clean Europe*: un amb el col·legi La Porciúncula de Palma, un amb el CEIP Mare de Déu del Carme de Maó i un amb l'IES Quartó de Portmany de Sant Antoni de Portmany. Es varen netejar tres zones forestals properes als respectius centres i es varen recollir 817 kg de residus.

Maó

Palma

Sant Antoni de Portmany

13. DIA MUNDIAL DEL MEDI AMBIENT

Per a la celebració del Dia Mundial del Medi Ambient, des d'aquest Servei s'han desenvolupat aquestes accions:

- 20 activitats d'educació ambiental a 19 municipis de Mallorca i 1 a Menorca, dirigides a públic infantil i adult, mitjançant una empresa.
- Paradeta de l'Aula a de la Mar a la fira de Santa Eulària (vegeu l'apartat 8).
- Col·laboració amb la Diada del Medi Ambient al carrer Blanquerna i la plaça París, organitzada per l'Ajuntament de Palma i l'Associació de Veïnats Santa Pagesa, dia 3 de juny al matí. El Servei va aportar una paradeta informativa amb material de la Conselleria.
- Intervenció *Let's Clean Up* a l'Àrea Biològica Crítica de Magaluf (vegeu l'apartat 10).
- Col·laboració amb EsenRed en l'acció conjunta dels centres educatius (vegeu l'apartat 24.1).

INFORMACIÓ AMBIENTAL

14. PUNT D'INFORMACIÓ AMBIENTAL (PIA)

La **memòria del PIA** s'elabora en un document a part, i es penja anualment a la pàgina web. En aquesta apareixen les dades estadístiques i es resumeixen les tasques realitzades quant a consultes ateses telefònicament, comunicacions realitzades a través dels diferents canals, enviament d'informació ambiental a diferents grups d'interès, etc.

Durant el 2023 s'han gestionat **1.920 consultes** i s'han efectuat **4.233 comunicacions** per tal de respondre-les. Cal tenir en compte que en les comunicacions s'inclouen diversos correus massius per a la campanya de LCUE-EWWR.

15. INFORMES SOBRE L'ESTAT DEL MEDI AMBIENT DE LES ILLES BALEARS

El març de 2023 es va acabar la redacció de l'Informe complet de l'Estat del Medi Ambient a les Illes Balears 2016-2019 i l'Informe de conjuntura 2020-2021. La resta de l'any, s'han perfilat alguns aspectes i resolt algunes dades discrepants, al mateix temps que s'ha elaborat el material necessari per al material expositiu actualitzat sobre l'Estat del Medi Ambient.

16. PÀGINES WEB I XARXES SOCIALS

El **web general** del Servei de Qualitat Ambiental i Educació Ambiental, <http://www.caib.es/govern/organigrama/area.do?coduo=3185&lang=ca>, inclòs en el lloc web del Govern de les Illes Balears www.caib.es, és gestionat i actualitzat pel personal del Servei mitjançant les eines Rolsac i Microsites. Durant el 2023 ha rebut **5.172 visites**.

A més del web general, hi ha 6 "microsites" específics. Aquestes són les estadístiques de visites durant el 2023:

Microsite	Nombre de sessions
Punt d'Informació Ambiental	11.773
Educació Ambiental	8.509 ¹
CREAIB	1.174 ²
Ecotur	1.608
Es Amunts	1.033
Informes d'Estat del Medi Ambient	509
TOTAL	24.606

¹Google Analytics només aporta dades fins el 4 d'octubre i per tant s'han hagut d'extrapol·lar les dades. (6.382 i 881 respectivament).

Entre el web general i els microsites, surten 29.778 les visites, similar a l'any passat (ha augmentat un 5%).

També es va actualitzant la informació que apareix a la Seu Electrònica de la CAIB (<https://seuelectronica.caib.es>) referent als procediments administratius que corresponen:

- Inscripció/renovació en el Registre Balear d'EMAS
- Sol·licitud de concessió d'etiqueta ecològica europea.
- Subvencions per a centres educatius.
- Subvencions per a entitats sense ànim de lucre.
- Premis Centres Educatius Vers el Desenvolupament Sostenible.

(La inscripció al Programa de Centres Ecoambientals també es fa mitjançant la Seu Electrònica però es tramita des de la Conselleria d'Educació i Universitats).

Pel que fa al **blog del Programa de Centres Ecoambientals**, <http://centresecoambientals.blogspot.com/>, durant aquest any s'han publicat 15 entrades. El nombre de visites al bloc al 2023 han estat de 2.459.

Respecte a les xarxes socials, el Servei disposa de les següents:

- **Facebook, Punt d'Informació Ambiental.** Compta amb 2.300 seguidors. En el 2023 s'han publicat 57 entrades.
- **Facebook, Planeta Ambiental.** Amb 277 seguidors. S'han publicat o compartit 117 publicacions durant el 2023.
- **Twitter del PIA.** Té 461 seguidors. S'han publicat 18 *twits*.
- **Instagram de l'Aula de la Mar.** Té 111 seguidors. S'han publicat 4 posts i 1 *story pròpia*.
- **Instagram del CREAIB.** Té 146 seguidors. S'han publicat 9 posts i 18 *stories* pròpies.

Per altra banda, des del Gabinet de Premsa s'han publicat **12 notes de premsa** sobre actuacions d'aquest Servei.

També es fa difusió d'activitats del Servei des de les xarxes socials de la Conselleria, i també des de les xarxes socials de la Biblioteca es Molinar en tot el referent al Creaib.

Acte «Les Balears avancen cap al residu zero» i lliurament dels «Premis Rezero Balears 2022» de la Fundació Rezero.

Tallers d'hort escolar. Associació de Varietats Locals de Mallorca.

Tallers escolars de l'Associació Aliança per la Gestió Sostenible de l'Aigua d'Eivissa i Formentera

Formacions al sector industrial i comercial sobre prevenció de residus plàstics. Fundació Save the Med

PROJECCIÓ I DEBAT:
La tàpera de Llubí i Campos
 Varietats locals i gastronomia tradicional per a una alimentació sostenible

13 DE DESEMBRE DE 2022

Centre Polivalent C/ de la Síquia
 19:00 H

Contarem amb la presència d'alguns protagonistes que surten al vídeo.

Organitza: **cerai** Col·labora: **Varietats Locals** **Campos** Finança: **Conselleria de Turisme i Cooperació Internacional**

Campanya d'alimentació sostenible de Cerai.

JORNADAS AGRICULTURA REGENERATIVA
 MANEJO HOLISTICO Y LINEA CLAVE

Viernes 28 de octubre 18h30
 Sabado 29 de octubre 09h30

actividad gratuita
 APUNTATE
ibizaproduce.org/jornadas-agricultura-regenerativa

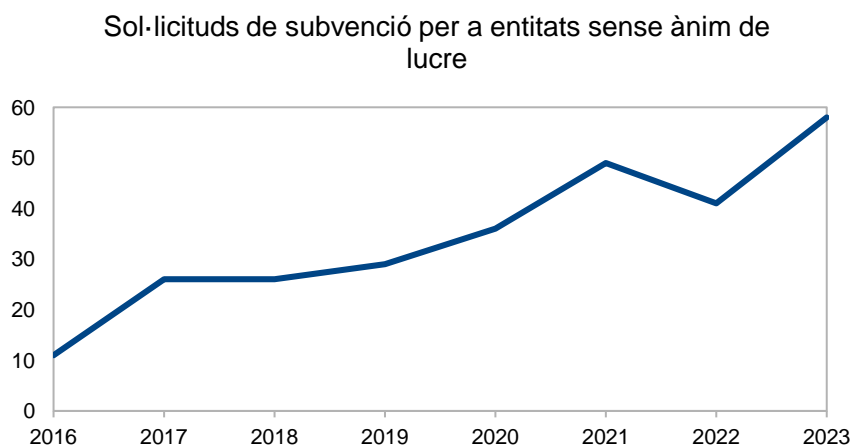
organiza: **Agriproduces** **MNL** **Ayuntamiento de Eivissa** **Ayuntamiento de Formentera**

con el apoyo de: **Ayuntamiento de Eivissa** **Ayuntamiento de Formentera**

Jornades sobre agricultura regenerativa en el sector agrícola a Eivissa, de la Fundació para la Conservación de Ibiza y Formentera

L'any **2023** s'han convocat novament les subvencions per a entitats sense ànim de lucre, també amb una dotació de **120.000 €**. La convocatòria fou publicada al BOIB del 27 d'abril. Aquest any es va establir un màxim de 4 projectes per entitat.

Es varen presentar **58 sol·licituds** i totes foren admeses a tràmit. Aquesta quantitat és un 41% superior a l'any passat. Com es veu a la gràfica següent, la quantitat de sol·licituds va augmentant.

Com que el total sol·licitat superava els 120.000 € disponibles, el fons es va distribuir proporcionalment. Es varen produir 3 renúncies prèvies a la resolució i 2 posteriors. Els 53 projectes restants tenien fins a finals de 2023 per executar-se. Com a l'anterior convocatòria, la dotació econòmica va a càrrec del pressupost de l'any que ve (2024). La justificació es podrà fer fins al febrer de 2024.

18. SUBVENCIONS PER A CENTRES EDUCATIUS

Al 2023 hi hagué una nova convocatòria de subvencions per a centres educatius. Es publicà al BOIB del 14 de març. Els destinataris són els centres educatius no universitaris de les Illes Balears que estaven apuntats al Programa de Centres Ecoambientals en el curs 2022-2023, per finançar les despeses generades pel desenvolupament d'aquest Programa.

Es varen presentar **82 sol·licituds**, un 41% més que l'any passat (58). La dotació econòmica de **120.000 €** fou distribuïda segons els criteris establerts. El termini d'execució i justificació acabava al juliol. Es varen produir 5 renúncies prèvies a la resolució i 5 revocacions posteriors. Per tant, finalment es varen subvencionar **72 projectes duits a terme per 60 centres educatius públics i 12 de concertats**. Després de les justificacions, la quantitat total finalment executada i pagada va ser de **80.216,48 €**.

A continuació hi ha alguns exemples dels projectes subvencionats:

Hort i galliner del CEIP Balansat

*Projecte «salvem els gorrions» de l'IES Son Rullan.
Menjadors i abeuradors per a aus, sortides
ambientals, concursos de dibuix, hotel d'insectes, hort...*

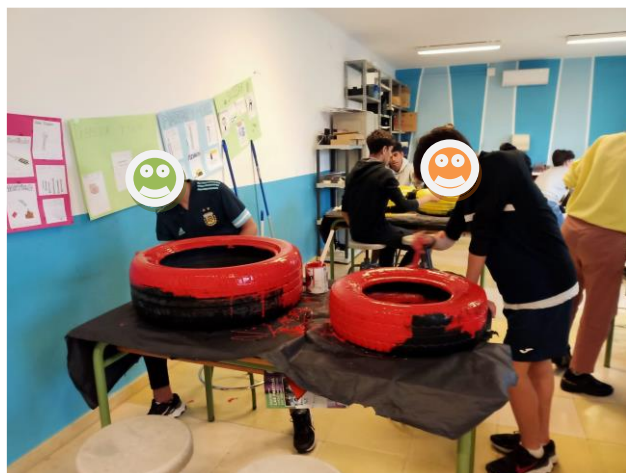
Activitats de reciclatge al CEIP Eleonor Bosch

Tallers de llata i sortides al PN de Llevant. IES Capdepera.

Instal·lació de lluminària per carnestoltes, ponències ambientals i premis ambientals. Escola d'Art d'Eivissa.

Activitats de reciclatge i noves papereres de recollida selectiva al CC Bisbe Verger.

19. PREMIS CENTRES EDUCATIUS VERS LA SOSTENIBILITAT

Al 2023 es varen convocar de nou aquests premis que reconeixen la trajectòria en el procés d'ambientalització integral dels centres educatius i en la implicació en la millora de l'entorn i en les actuacions destacades o de referència en àmbits específics.

La convocatòria es va publicar al BOIB núm. 126, de 12 de setembre de 2023. A final d'any encara no s'ha resolt qui seran els guanyadors.

QUALITAT AMBIENTAL

20. EINES VOLUNTÀRIES PER A LA SOSTENIBILITAT. SISTEMA DE GESTIÓ AMBIENTAL EMAS I ETIQUETA ECOLÒGICA EUROPEA (EEE)

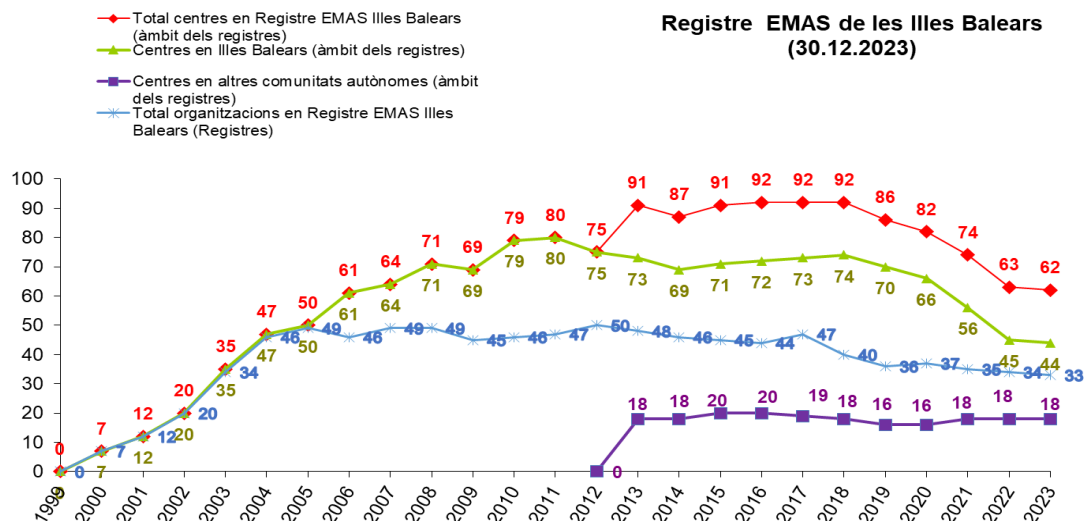
20.1. REGISTRE BALEAR D'EMAS

La situació del registre balear EMAS a 29/12/2023 és de 33 organitzacions, que fan un total de 62 centres de treball adherits a EMAS (44 a les IB i 18 a altres comunitats autònomes).

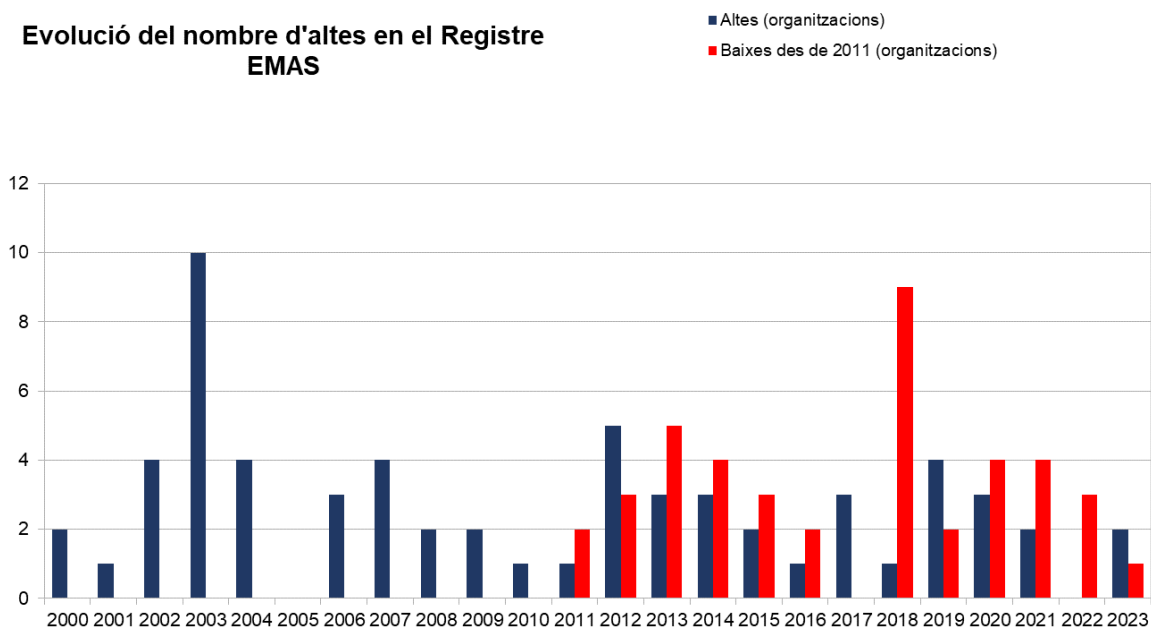
L'any 2023 s'ha donat tràmit a 32 expedients:

- 9 de renovacions de l'adhesió a l'EMAS.
- 10 actualitzacions de dades ambientals per al manteniment del Registre.
- 2 sol·licituds de nova inscripció.
- 2 inicis d'expedient de suspensió temporal.

S'han fet comunicacions periòdiques al *Ministerio de Transición Ecológica y Reto Demográfico* de les modificacions del Registre, sobre el nombre de registrats (altes, modificacions, renovacions i actualitzacions) i sobre la informació relativa a l'organització i dels centres inclosos en aquest àmbit (denominació, adreça, informació de contacte, activitats incloses, nombre de treballadors, etc.)

Evolució del nombre d'altres en el Registre EMAS

20.2. REGISTRE BALEAR D'ETIQUETA ECOLÒGICA EUROPEA

Durant l'any 2023 s'ha conclòs el tràmit d'un nou expedient de llicència d'etiqueta ecològica europea, en la categoria 052 Servei de neteja d'interiors (Enequip Serveis Integrals), al mateix temps que se n'ha iniciat un de nou (Integra Manteniment Gestió i Serveis Integrats) i hi ha una altra petició pendent de resoldre incidències de requeriment. Així mateix, s'han tramitat dues ampliacions del nombre de centres adscrits a una de les llicències vigents i una incorporació d'un centre a una altra.

Així mateix, en aquest any 2023 s'han renovat les llicències relatives a serveis de neteja d'interiors que caducaven l'1 de maig de 2023, i que amb l'aprovació de la Decisió (UE) 2023/693 de la comissió, de 27 de març de 2023 (posterior a la concessió de les llicències que ens ocupen) per la qual es modifiquen les Decisions (UE) 2017/1214, (UE) 2017/1215, (UE) 2017/1216, (UE) 2017/1217, (UE) 2017/1218, (UE) 2017/1219 i (UE) 2018/680 pel que respecta al període de validesa dels criteris de l'etiqueta ecològica de la UE i dels requisits d'avaluació i verificació corresponents, han incrementat la validesa de la certificació fins el 31 de desembre de 2027.

Actualment el nombre de llicències *Ecolabel* atorgades a les Illes Balears, en un total de 5 categories, és de 10 llicències que corresponen a 124 productes/centres de servei. Aquest any 2023 s'ha produït un notable increment en el nombre de centres de serveis adscrits a la certificació de l'etiqueta ecològica europea, que s'ha incrementat de 2 a 49.

Codi	Categoria	Llicències	Productes/Centres
019	Detergents d'escurar a mà	2	14
020	Productes de neteja de superfícies dures	2	47
038	Detergents rentavaixelles d'ús industrial i	1	12

	institucional		
051	Serveis d'allotjament hotelier	2	2
052	Servei de neteja d'interiors	3	49
TOTAL		10	124

20.3. COORDINACIÓ AMB ALTRES ORGANISMES COMPETENTS

Durant l'any s'ha continuat amb el seguiment de les consultes plantejades tant a nivell nacional (fòrum d'Organismes Competents d'Espanya) com per Organismes de control d'altres països de la UE (fòrum d'OC de la UE), en relació a l'aplicació de la normativa i al procediments de registre d'EMAS i *Ecolabel*.

21. MILLORA DE LA QUALITAT ALS ESPAIS LITORALS DE RELLEVÀNCIA AMBIENTAL AMB PERSONES EN RISC D'EXCLUSIÓ SOCIAL

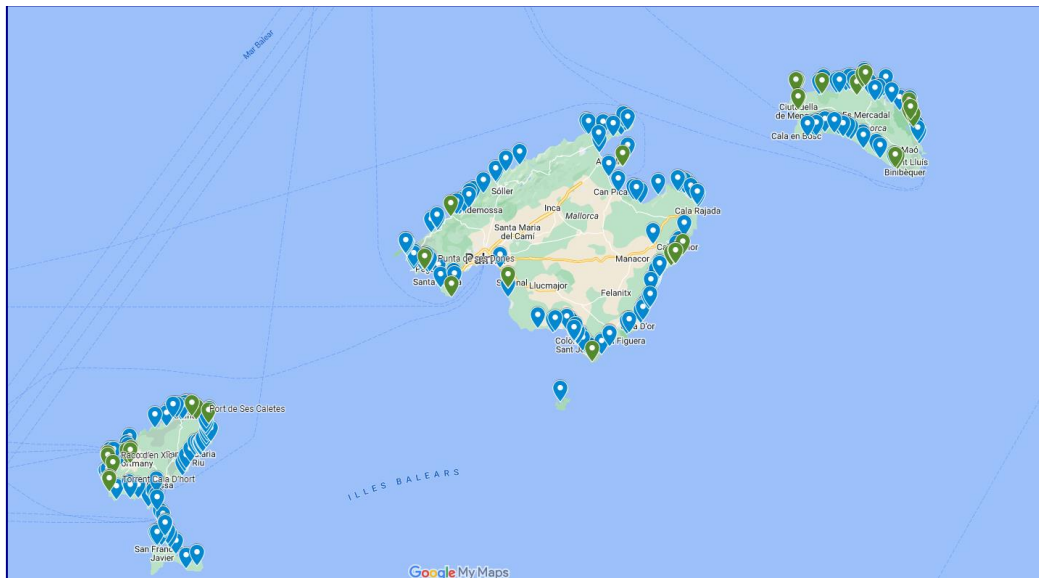
Aquest projecte, finançat amb el fons de l'Impost del Turisme Sostenible, té per objectiu el control del deteriorament d'hàbitats litorals naturals situats en espais de rellevància ambiental de les Illes Balears, i alhora dona feina a 28 persones en risc d'exclusió social.

Es va tramitar el corresponent contracte per dur a terme aquest servei, i resultaren adjudicatàries 4 empreses d'inclusió social i la Creu Roja com a coordinadors.

Les feines s'han desenvolupat entre el novembre de 2021 i el maig de 2023, amb interrupció durant els mesos d'estiu (de juny a setembre), de dilluns a divendres durant 7 hores diàries. Els treballadors estaven distribuïts en 7 equips:

- Lot 1 - Aproscm (2 equips a Mallorca, de Pollença fins a Santanyí passant per la costa est);
- Lot 2 - Estel de Llevant (2 equips a Mallorca, d'Escorca fins a Ses Salines passant per la costa oest);
- Lot 3 - Fundació Discapacitats de Menorca (1 equip a Menorca);
- Lot 4 - Apfem Aktua (2 equips a les Pitiüses).

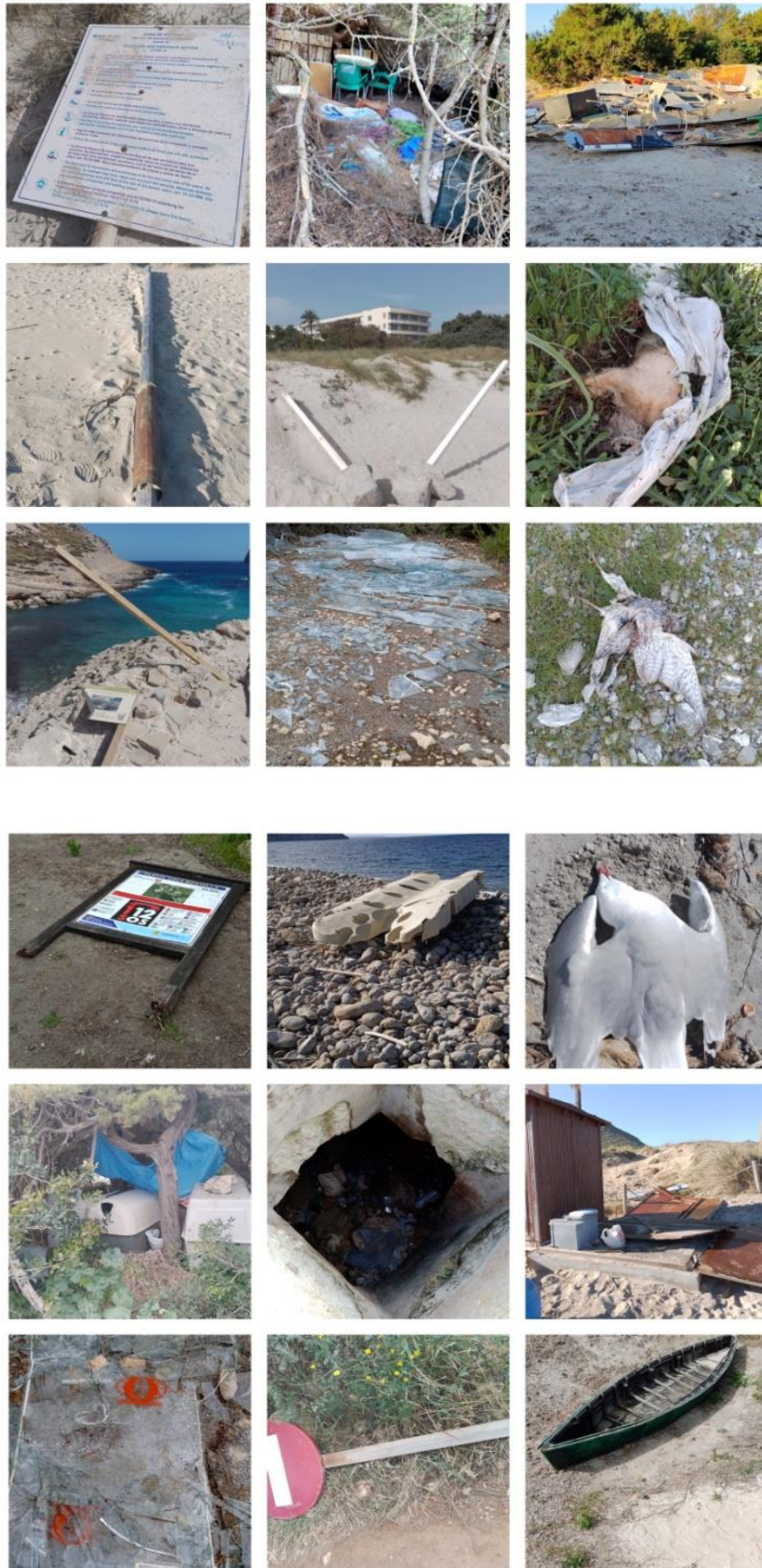
Les platges i cales on s'ha actuat es representen al mapa següent amb punts blaus, i a més s'han afegit noves platges o cales durant el projecte, representades en verd al mapa.

Les actuacions que s'han dut a terme són la recollida selectiva de residus, tasques senzilles de manteniment, treballs d'erradicació d'espècies invasores, vigilància i informació al públic sobre bones pràctiques ambientals.

Aquest any 2023 han recollit, de gener a maig, un total de **20.472,71 kg de residus** (separant els residus en fusta, teixits, vidre, envasos, paper i cartró, ferro, plàstic i rebuig). S'han eliminat també **22 tones de plantes invasores** i a més, des del 29 de gener, es va començar a fer recollida de **llosques de cigarreta** amb un total de **91.127 unitats recollides**.

A més a més, s'ha creat el "Registre de Residus No Convencionals", per residus que es troben fora de la classificació anterior, com animals silvestres morts o ferits (els animals domèstics s'han de tractar com un residu rebuig), els objectes molt grans que no es poden retirar degut a les seves dimensions, pes, etc. o els objectes que presenten algun tipus de perillositat especial (químics, armes de foc, explosius, amiant, etc.), les embarcacions o parts d'embarcacions o altres objectes que per alguna raó no puguin ser tractats com residus convencionals o es tenguí dubte sobre la seva gestió (cartells municipals..) i altres situacions que necessiten intervenció directa dels ajuntaments.

Durant el mes de maig es van dur a terme **tres actes d'acomiadament del servei**: a Mallorca, l'acte es va celebrar al Cap Salines el dia 25; a Menorca, a la platja des Grau el dia 29, i a les Pitiüses, a la platja des Cavallet el dia 30.

Acte d'Eivissa

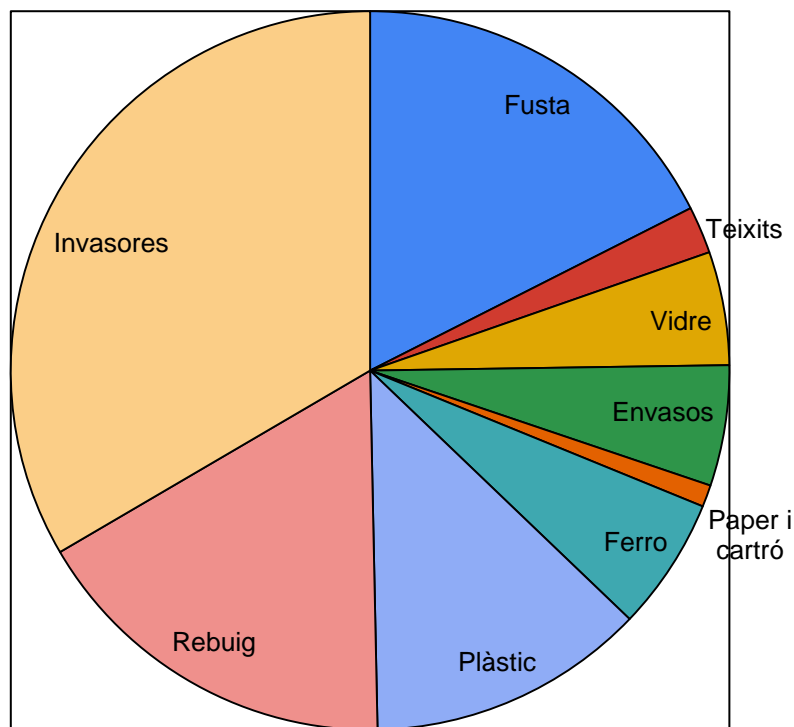

Acte de Mallorca

Vegeu el vídeo gravat a Cap Salines per IB3 en el següent [enllaç](#).

Pel que fa al projecte complet, de 2021 a 2023, s'han recollit un total de **97.693 kg de residus**: 43.353 kg a Mallorca, 24.546 kg a Menorca i 29.790 a les Pitiüses.

I per tipus de residu, en el següent diagrama s'observa que, en pes, el que més s'ha retirat són plantes invasores, seguit de fusta i de la fracció rebuig.

22. CONTAMINACIÓ ACÚSTICA

El Servei de Qualitat i Educació Ambiental ha continuat fent d'enllaç entre el Ministeri per a la Transició Ecològica i Repte Demogràfic i les autoritats competents (GOIB, consells insulars, l'Ajuntament de Palma i altres). S'encarrega de recopilar la informació requerida sobre renous entre els agents locals i d'enviar-la al Ministeri.

L'any 2023 s'han realitzat dues edicions més del curs sobre contaminació acústica per a Agents de Medi Ambient (vegeu l'apartat de 7.2).

23. ALTRES ACTUACIONS EN MATÈRIA DE QUALITAT AMBIENTAL

El 22 d'abril de 2022 el conseller de Medi Ambient i Territori va signar un **compromís d'implantació d'una política ambiental** d'acord amb les exigències del Reglament EMAS. Aquest compromís no s'ha pogut posar en pràctica, atesa la desaparició de la Conselleria de Medi Ambient i Territori, després de la reorganització de les conselleries del Govern de les Illes Balears escaigut en juliol de 2023, a partir de la qual es varen redistribuir les competències i serveis, així com canviar les denominacions dels òrgans administratius i les seves ubicacions.

El servei de Qualitat i Educació Ambiental ha respost a peticions d'informació relatives a tramitació de denúncies per renou, viabilitat de peticions relacionades amb la Llei 1/2007, de 16 de març, contra la contaminació acústica a les Illes Balears, així com tramitat consultes relatives al compliment de la normativa ambiental procedents d'altres comunitats autònomes, en el cas de tramitacions de registres EMAS fora de les Illes Balears.

COL·LABORACIONS D'ÀMBIT NACIONAL I EUROPEU

24. ESENRED

ESenRED (*Escuelas hacia la Sostenibilidad en Red*) és la xarxa estatal de xarxes de centres educatius sostenibles no universitaris promogudes per administracions públiques, de la qual forma part el Programa de Centres Ecoambientals de la CAIB des del 2016. Enguany s'ha participat en les següents iniciatives d'ESenRED:

24.1. ACCIÓ PER AL DIA MUNDIAL DEL MEDI AMBIENT

La proposta d'ESenRED per tal de promoure una acció conjunta per celebrar el Dia Mundial del Medi Ambient fou que els centres gravassin un vídeo sobre alguna acció duta a terme contra el canvi climàtic. Aquesta acció podia ser d'àmbit escolar, de l'entorn o familiar/personal.

Varen participar 7 centres ecoambientals i es varen publicar els seus vídeos al blog del Programa i al blog d'ESenRED, que va tenir difusió a nivell estatal.

24.2. SIMPOSI ESENRED

El 8è Simposi d'ESenRED es va dur a terme del 3 al 5 de juliol. Amb el títol "*El alumnado, protagonista en la transformación ecosocial desde la escuela*", 65 docents de les xarxes que integren ESenRED i 25 tècnics d'aquestes xarxes es reuniren al CENEAM (Valsaín, Segòvia) per compartir experiències d'educació ambiental que tenien un enfocament ecosocial.

Els projectes dels centres de les Illes Balears que es varen presentar foren:

- Custòdia del Puig de Santa Llúcia (IES Manacor).
- Aula externa de l'IES Son Rullan (IES Son Rullan).
- Salvem el gorrió (IES Son Rullan).
- Biodigestor, una solució energètica als nostres residus (CEIP Santa Gertrudis).
- Projecte 0 Plàstics (CC Sant Josep de Maó).

24.3. SEMINARI ESENRED

Del 6 al 8 de novembre es va dur a terme a les instal·lacions del CENEAM el 14è Seminari d'ESenRED amb l'assistència dels tècnics de diferents administracions, entre els quals els coordinadors del Programa de Centres Ecoambientals. L'organització del Seminari anà a càrrec dels tècnics de les xarxes de La Rioja, País Basc i Illes Balears.

En el transcurs del Seminari es va valorar el Pla d'Acció 2022/2023 i es va dissenyar el Pla d'Acció 2023/2024 amb el corresponent repartiment de responsabilitats de les diferents línies de treball.

24.4. GRUP DE LECTURA ESENRED

L'organització d'aquest grup de lectura va anar a càrrec d'aquest Servei amb el suport de tècnics de Catalunya. S'han realitzat 4 sessions en línia, durant les quals els tècnics i educadors han comentat les següents publicacions:

- 23 de març. Educar per al col·lapse: reflexions des de l'aula, de Jordi Marín. Xerrada amb l'autor.
- 11 de maig. Los derechos humanos como herramienta para la acción climática: una propuesta comunicativa, d'Ana García Juanatey (coord.).
- 22 de juny. Metodologías y recursos educativos para fomentar la cultura ecológica y la concienciación climática en la escuela. Carbonell-Alcocer, A., Romero-Luis, J. i Gertrudix, M. Article de la Revista de Investigación Educativa. Es va comptar amb la presència d'un dels autors.
- 21 de setembre. Educar con enfoque ecosocial. Llibre de la Fundació FUHEM.

25. PLA D'ACCIÓ D'EDUCACIÓ AMBIENTAL PER A LA SOSTENIBILITAT (PAEAS)

El PAEAS, aprovat pel Consell de Ministres al 2021, estableix 6 eixos, 20 objectius i 61 accions en matèria d'Educació Ambiental per a la Sostenibilitat, que han de ser dutes a terme per diferents administracions i entitats. Des del Servei s'ha seguit desenvolupant les accions específiques que li corresponen a l'administració autonòmica i enviant les corresponents actualitzacions del grau de compliment dels objectius.

Els dies 30 i 31 d'octubre es va assistir a dues reunions de diferents grups de treball del PAEAS, organitzades des del MITERD, a Valsaín.

26. POSICIÓ COMUNA DE LES COMUNITATS AUTÒNOMES AL CONSELL DE MINISTRES DE MEDI AMBIENT EUROPEU

El 2023 s'ha fet un seguiment de les aportacions i treballs de les reunions del grup de treball del Consell de Medi Ambient de la Unió Europea, coordinats, en l'Estat Espanyol, per la Comunitat Autònoma de l'Aragó, durant el primer semestre i per la

Junta de Extremadura en el segon semestre. La documentació ha estat tramesa a la direcció política i a altres direccions generals interessades, depenent de la temàtica tractada. Els temes abordats durant l'any 2023 han estat:

- Directiva Marc de Residus.
- Reglament del Parlament Europeu i del Consell sobre restauració de la natura.
- Proposta de Directiva del Parlament Europeu i del Consell sobre el tractament de les aigües residuals urbanes (refós).
- Revisió de la normativa sobre el mercuri.
- Proposta de Directiva per la qual es modifica la Directiva sobre les emissions industrials.
- Proposta de Directiva sobre les al·legacions mediambientals.
- Proposta de Directiva del Parlament Europeu i del Consell relativa a la qualitat de l'aire ambient i a una atmosfera més neta a Europa (versió refosa).
- Proposta de Reglament sobre una certificació d'eliminació de carboni de la Unió (CRCR).
- Proposta de Reglament d'envasos i residus d'envasos.
- Proposta de Directiva del Parlament Europeu i del Consell sobre Vigilància i Resiliència del Sòl ("Llei de Salut del Sòl").
- Directiva delegada de la Comissió, de 25/10/2023, per la qual es modifica la Directiva 2011/65/UE del Parlament Europeu i del Consell en relació a una exempció per al cadmi i el plom en els perfils de plàstic de finestres i pals elèctrics i electrònics que contenguin policlorur de vinil rígid recuperat (Directiva ROS).
- Proposta de Reglament del Parlament Europeu i del Consell sobre un marc de seguiment per als boscos europeus resilient.
- Proposta de Reglament del Parlament Europeu i del Consell relativa als trasllats de residus i pel qual es modifiquen els Reglaments (UE) n. 1257/2013 i (UE) n. 2020/1056.

27. EUROREGIÓ PIRINEUS - MEDITERRÀNIA

La Direcció General de Medi Natural i Gestió Forestal, a través del Servei de Qualitat i Educació Ambiental, presideix la Comissió de Medi Ambient, Energia i Canvi Climàtic (CMAECC), d'aquesta Euroregió. Anualment la DGMNGF fa una aportació econòmica per al manteniment de les actuacions en aquest marc de col·laboració.

En el 2023 s'ha participat a les reunions de coordinació a nivell de les Illes Balears, i reunions tècniques i polítiques de la CMAECC.

Enguany es va organitzar per tercera vegada una actuació de *Let's Clean Up* al litoral, conjunta amb Catalunya i Occitània, com s'ha indicat a l'apartat 10.

I també s'ha de destacar, com s'ha indicat a l'apartat 9.3, l'obtenció del Premi Europeu de la Prevenció de Residus pel projecte Eurotèxtil circular, desenvolupat per l'Euroregió en el 2022.

ORGANITZACIÓ I MITJANS

A partir de la reorganització estructural del Govern de les Illes Balears, després de les eleccions autonòmiques del mes de maig, el Servei de Qualitat i Educació Ambiental ha passat a estar integrat en la Direcció General de Medi Natural i Gestió Forestal, de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural.

28. PERSONAL

El personal funcionari amb què ha comptat el Servei durant el 2023 ha estat el següent:

- 1 cap de servei
- 1 cap de secció
- 2 caps de negociat
- 3 tècniques superiors
- 3 tècniques de grau mitjà
- 1 administratiu
- 2 auxiliars administratives, una durant tot l'any i l'altra a partir del setembre.

Per altra banda, cal esmentar també el personal col·laborador no adscrit a la CAIB:

- 1 tècnica del Consell de Menorca realitzant assessorament dels Centres Ecoambientals de Menorca. Conveni amb el Consell de Menorca.
- Personal de la biblioteca: 1 documentalista al CREAIB i dos auxiliars de biblioteca. Conveni amb l'Ajuntament de Palma.
- 1 educadora a l'Aula de la Mar a partir del juny. Conveni amb Redeia.

29. FORMACIÓ I CAPACITACIÓ DEL PERSONAL DEL SERVEI

A continuació s'enumeren les accions formatives i jornades a les quals ha participat o assistit algun membre del Servei de Qualitat i Educació Ambiental durant aquest any, i que no s'han esmentat en apartats anteriors.

Cursos:

- Funcionament dels visors d'impactes a la costa pel canvi climàtic, contaminació atmosfèrica i vulnerabilitat al canvi climàtic. Curs presencial. 10 hores. EBAP.
- L'Agenda 2030 i els Objectius de Desenvolupament Sostenible (Una anàlisi transversal en un món desigual). Programa d'Autoaprenentatge de l'EBAP.
- Protecció mediambiental de l'impacte de les tecnologies i del seu ús. En línia. 10 hores. EBAP.
- Normativa urbanística i d'ordenació del territori a les Illes Balears. 20 hores. EBAP.
- Actualització en matèria de control oficial d'etiquetatge. 15 hores. EBAP.
- La gestió de subvencions. La convocatòria de subvencions. 15 hores. EBAP.
- La justificació de les subvencions. 15 hores. EBAP.
- La rendició de comptes en matèria de subvencions. 10 hores. EPAB.
- Definició de tipologies d'expedients administratius amb Ripea. 15 hores. EBAP.
- Gestió d'expedients electrònics. Curs en línia. 15 hores. EBAP.

- Recursos administratius. 25 hores. USO
- La preparació de contractes administratius. 15 hores. EBAP.
- *Derechos y deberes de la ciudadanía ante la e-administración*. Curs en línia de 100 hores. Orión formación.
- Eines de videoconferència. Curs en línia. 10 hores. EBAP.
- Eines de correu electrònic i calendari. Curs en línia. 15 hores. EBAP.
- *Operaciones auxiliares con tecnologías digitales*. 30 hores. Confederación Española de Organizaciones empresariales (CEOE).
- *Digitalización aplicada al sector productivo*. 30 hores. CEOE.
- Protecció de dispositius digitals i dades personals. 25 hores. EBAP.
- Disseny de continguts multimèdia amb Genially. En línia. 20 hores. EBAP.
- Creació de documents de text i fulls de càlcul al núvol. 25 hores. EBAP
- Eines d'emmagatzematge al núvol (dropbox, google drive i altres). 15 hores. EBAP
- Recerca i gestió d'informació i internet i al correu electrònic. 20 hores. EBAP.
- Full de càlcul LibreOffice (nivell inicial). 16 hores. EBAP.
- Processador de textos LibreOffice (nivell inicial). EBAP.
- Vacances, permisos, llicències i jornada laboral del personal funcionari de la CAIB. 20 hores. EBAP.
- Habilitats pel teletreball. 10 hores. Programa d'autoaprenentatge de l'EBAP.
- El sistema d'avaluació de competències en els serveis generals de l'administració de la CAIB. 10 hores.
- Llenguatge administratiu. 64 hores. Curs en línia de l'EBAP.
- L'ètica de la cura en la prestació dels serveis públics. Curs presencial. 10 hores. EBAP.
- La gestió emocional com a eina per afrontar els factors psicosocials a l'àmbit laboral. Curs presencial. 15 hores. EBAP.
- Competències psicosocials en el treball. La comunicació eficaç. Servei de Prevenció de Riscos Laborals. 4 hores.
- Elaboració d'informes d'avaluació d'impacte de gènere en les disposicions generals. Curs presencial. 15 hores. EBAP.
- Prevenció de riscos laborals (nivell bàsic). 30 hores. Servei de Prevenció de Riscos Laborals.
- Primers auxilis i RCP bàsics. 4 hores. Servei de Prevenció de Riscos Laborals.
- Prevenció de Riscos Laborals i Covid 19. 40 hores. USO.
- Auditor en Prevenció de Riscos Laborals. 40 hores. USO.
- Beneficis de la pràctica regular de l'exercici físic. Servei de Prevenció de Riscos Laborals. 4 hores.

Jornades i xerrades:

- VIII Jornades de Medi Ambient de les Illes Balears. 19 i 20 de gener. UIB Eivissa.
- Xerrada «Creuers i contaminació». Dia 26 d'octubre a l'Estudi General Lul·lià (Palma).
- VI Jornada de Recerca al Parc Nacional de Cabrera. Dia 14 de desembre, assistència en línia.
- Cloenda de l'exposició «Mallorca: Via Crucis d'un paisatge", que forma part d'un projecte educatiu sobre paisatge, a càrrec de Concepció Boncompte. Dia 14 de desembre a Ses Salines.

30. REUNIONS DEL SERVEI

Mensualment se celebren reunions del personal del Servei, per informar de l'estat en què es troben les diferents tasques i per reforçar la col·laboració. A continuació s'esmenten les reunions que han tingut algun element destacat.

- Dia 22 d'abril, a sa Petrolera, la reunió del Servei inclou la presentació de l'informe de l'Estat del Medi Ambient, per part de Martí Llobera (GAAT).
- Dia 25 de juliol el nou conseller (Joan Simonet), i els nous directors generals de Medi Natural i Gestió Forestal (Ana Torres) i de Pesca (Toni Grau), visitaren les instal·lacions i els treballadors de sa Petrolera.
- Dia 30 d'octubre assisteix a la reunió Araceli Terrassa, del Servei de Prevenció de Riscos Laborals, que analitza breument els resultats del qüestionari d'avaluació de riscos psicosocials en l'àmbit de treball realitzat pel personal del SQEA.
- Dia 18 de desembre se celebra la reunió a sa Petrolera i tot el personal del Servei pot observar els nous murals i recursos incorporats a l'Aula de la Mar. A més, Tana Pons, del Consell de Menorca, va explicar les tasques d'educació ambiental desenvolupades a Menorca a l'empara del Conveni d'aquesta Conselleria amb el Consell de Menorca.

31. MATERIAL

Al desembre s'han **actualitzat els panells de l'exposició «Estat del Medi Ambient»** amb les noves dades disponibles. A finals d'anys encara no es disposa dels panells acabats.

Les principals **donacions de material** han estat:

- Es va lliurar a centres ecoambientals d'Eivissa i Formentera (quan la temàtica del seu projecte estava relacionada) material educatiu editat per la Xarxa Forestal: Boscos de les Balears, Guia dels fruits i les llavors dels boscos de les Illes Balears, Guia dels ocells dels boscos de les Illes Balears, acompanyats dels pòsters corresponents.
- Es va fer donació de 50 tassons reutilitzables a l'IES Joan M. Thomas, al febrer.

Préstecs de material:

- Préstec a l'EI Ses Païsses de la bàscula de pesatge de residus per a treballar la temàtica de residus del seu projecte ecoambiental, durant els dos darrers trimestres del curs anterior i primer trimestre del curs 2023-2024.
- Exposició "Estat del medi ambient a les Illes Balears" al CEIP Balansat, de febrer a maig.
- La Xilocapsa a l'EI Ses Païsses, al maig.
- La Xilocapsa al CEIP Buscastell, durant al primera quinzena de novembre.
- 420 tassons reutilitzables al CC La Immaculada, al novembre.
- Exposició "Fruits de tardor" al Col·legi Sant Vicenç de Paül de Sóller, al desembre.

Durant el mes de maig es varen exposar al hall de la Conselleria els panells de l'exposició "Darwin i les illes". I durant l'octubre-novembre, els panells de l'exposició «Fruits de tardor».

A fi de poder muntar paradetes diverses, s'han adquirit carpes, taules plegadisses, i diversos *roll-up* i lones, entre d'altre material.

Pel que fa al material que es proporciona en la campanya de *Let's Clean Up Europe* (gorres, guants i bosses de fems), enguany s'ha inventariat i traslladat tot l'estoc al magatzem de la Conselleria.

32. ADMINISTRACIÓ ELECTRÒNICA

L'IGOIB és un projecte de l'Oficina d'Administració Electrònica de la CAIB que té per objectiu el desenvolupament de tràmits telemàtics sobre la plataforma Sistra2 i la corresponent implantació dels expedients que se'n deriven sobre els gestors del Govern de les Illes Balears (Helium i Ripea). Gràcies a aquest projecte, en el 2023 s'ha treballat per implantar la tramitació telemàtica i el gestor Helium per als dos procediments de subvencions d'aquest Servei. Es preveu que en les convocatòries de 2024 ja es puguin començar a utilitzar aquestes eines.